

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA TITU MAIORESCU BUCUREȘTI
1.2 Facultatea/Departamentul	FACULTATEA DE DREPT
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE DREPT PUBLIC
1.4 Domeniul de studii	DREPT
1.5 Ciclul de studii	MASTER
1.6 Programul de studii/Calificarea	DREPT MEDICAL

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	INFRAȚIUNI SPECIFICE DREPTULUI MEDICAL- MODALITĂȚI DE INVESTIGARE CRIMINALISTICĂ (1)						
Codul disciplinei	D.M. 1.1.1						
2.2 Titularul activităților de curs	Lector univ.dr.Gheorghe Muscalu						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lector univ.dr. Gheorghe Muscalu						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	I	2.6 Tipul de evaluare	E1	2.7 Regimul disciplinei	DO

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studii după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					45
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					45
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					40
Tutoriat					-
Examinări					3
Alte activități					-
3.7 Total ore studiu individual					133
3.9 Total ore pe semestru (3.4. + 3.7)					175
3.10 Numărul de credite					7

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Nu este cazul
4.2 de competențe	Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	Dacă la nivelul UTM sau conform legislației în vigoare se decide implementarea sistemului mixt sau sistemului online, activitatea didactica de învățare predare(curs) se va desfasura conform regulilor pe platforma Microsoft Teams utilizandu-se toate mijloacele tehnice existente pe aceasta. Desfășurarea în format fizic a activităților didactice specifice activităților de învățare predare(curs) se desfasoara in sali care dispun de echipamente moderne de predare.
5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	Dacă la nivelul UTM sau conform legislației în vigoare se decide implementarea sistemului mixt sau sistemului online, activitatea didactica de aplicații practice(seminar) se va desfasura conform regulilor pe platforma Microsoft Teams utilizandu-se toate mijloacele tehnice existente pe aceasta. Desfășurarea

	în format fizic a activităților didactice specifice aplicațiilor practice (seminar) se desfășoară în săli care dispun de echipamente moderne specifice.
--	---

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	Cunoașterea, utilizarea și interpretarea aprofundată a conceptelor, teoriilor, paradigmelor și metodologiilor din domeniul juridic penal, a principiilor și abordărilor caracteristice domeniului dreptului medical. Aplicarea aprofundată a tehnicilor și instrumentelor specifice domeniului dreptului medical. Înțelegerea și aplicarea aprofundată a legislației penale românești, a legislației europene și a celorlalte instrumente juridice internaționale, cu accent pe aplicarea cunoștințelor necesare în culegerea datelor și informațiilor referitoare la o problemă de drept medical concretă, pe analiza situațiilor juridice, pe încadrarea lor corectă din punct de vedere penal și pe soluționarea lor.
Competențe transversale	Aplicarea și asumarea valorilor și principiilor deontologice specifice profesiei în executarea unor sarcini complexe, interdisciplinare. Dezvoltarea capacității de selectare și utilizare eficientă a resurselor și tehnicilor de învățare în vederea adaptării continue a competențelor profesionale la dinamica contextului economico-social.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aprofundarea noțiunilor în domeniul răspunderii penale specifice culpei în domeniul dreptului medical 2. Cunoașterea și aprofundarea practicii instanțelor judecătorești și a organelor de urmărire penală în materia răspunderii penale sub forma culpei, specifice dreptului medical 3. Dobândirea unei temeinice pregătiri profesionale
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Însușirea modului de interpretare a normelor dreptului medical. • Corelarea cunoștințelor teoretice cu abilitatea de a le aplica în practica judiciară. • Aprofundarea cunoștințelor din domeniul dreptului medical în vederea realizării unui activități profesionale performante.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Dreptul medical – ramură de drept; delimitarea de alte ramuri de drept: drept civil, drept penal, bioetică, deontologie medicală	Curs interactiv, realizat prin utilizarea unor prezentări PowerPoint și a explicațiilor oferite cursanților de către cadrul didactic.	2 ore
2. Raportul juridic de drept medical. Actul juridic medical	Curs interactiv, realizat prin utilizarea unor prezentări PowerPoint și a explicațiilor oferite cursanților de către cadrul didactic.	2 ore
3. Răspunderea juridică medicală. Condițiile generale ale angajării răspunderii penale în exercitarea atribuțiilor specifice personalului medical	Curs interactiv, realizat prin utilizarea unor prezentări PowerPoint și a explicațiilor oferite cursanților de către cadrul didactic.	2 ore
4. Forme ale răspunderii penale. Culpă/intenția în afectarea unei valori sociale specifice actului medical.	Curs interactiv, realizat prin utilizarea unor prezentări PowerPoint și a explicațiilor oferite cursanților de către cadrul didactic.	2 ore
5. Noțiunea de Malpraxis	Curs interactiv, realizat prin utilizarea unor prezentări PowerPoint și a explicațiilor oferite cursanților de către cadrul didactic.	2 ore
6. Elementele răspunderii juridice penale în raport cu personalul medical. Răspundere generală sau specifică?	Curs interactiv, realizat prin utilizarea unor prezentări PowerPoint și a explicațiilor oferite cursanților de către cadrul didactic.	2 ore
7. Expertiza medico-legală. Autopsia medico-legală	Curs interactiv, realizat prin utilizarea unor prezentări PowerPoint și a explicațiilor oferite cursanților de către cadrul didactic.	2 ore

8. Proba existenței prejudiciului, a faptei ilicite, și a existenței și validității raportului causal. Riscul medical. Legătura de cauzalitate.	Curs interactiv, realizat prin utilizarea unor prezentări PowerPoint și a explicațiilor oferite cursanților de către cadrul didactic.	2 ore
9. Infracțiuni specifice dreptului medical. Uciderea din culpă.	Curs interactiv, realizat prin utilizarea unor prezentări PowerPoint și a explicațiilor oferite cursanților de către cadrul didactic.	2 ore
10. . Infracțiuni specifice dreptului medical. Vătămarea corporală din culpă	Curs interactiv, realizat prin utilizarea unor prezentări PowerPoint și a explicațiilor oferite cursanților de către cadrul didactic.	2 ore
11. Infracțiuni specifice dreptului medical. Infracțiuni prevăzute de Legea nr. 95/2006	Curs interactiv, realizat prin utilizarea unor prezentări PowerPoint și a explicațiilor oferite cursanților de către cadrul didactic.	2 ore
12. Infracțiuni specifice dreptului medical. Abuzul în serviciu și neglijența în serviciu contra intereselor persoanelor	Curs interactiv, realizat prin utilizarea unor prezentări PowerPoint și a explicațiilor oferite cursanților de către cadrul didactic.	2 ore
13. Infracțiuni specifice dreptului medical. Falsul și uzul de fals.	Curs interactiv, realizat prin utilizarea unor prezentări PowerPoint și a explicațiilor oferite cursanților de către cadrul didactic.	2 ore
14. Infracțiuni specifice dreptului medical. Agresiuni asupra fătului. Uciderea la cererea victimei.	Curs interactiv, realizat prin utilizarea unor prezentări PowerPoint și a explicațiilor oferite cursanților de către cadrul didactic.	2 ore

Bibliografie

- Nicolae Volonciu, Andreea Simona Uzlău (coordonatori), Corina Voicu, Raluca Moroșanu, Victor Văduva, Georgiana Tudor, Daniel Atasei, Teodor-Viorel Gheorghe, Cristinel Ghigheci, Cătălin Mihai Chiriță – Codul de procedură penală comentat, ediția a 3-a Editura Hamangiu, București, 2017
- A.T. Moldovan, Tratat de drept medical, Ed. All Beck, București, 2002
- Ilie Pascu, Andreea Simona Uzlău, Gheorghe Muscalu, Drept penal. Partea Generală, ediția a V-a, București, Editura Hamangiu, 2023
- Corina Voicu, Andreea Simona Uzlău, Georgiana Tudor, Victor Văduva – Noul Cod de procedură penală. Ghid de aplicare pentru practicieni – Ed. Hamangiu, București 2014
- Andreea Uzlău, Corina Voicu, Raluca Moroșanu, Cristinel Ghigheci, Noul Cod penal. Ghid de aplicare pentru practicieni, București, Editura Hamangiu, 2014
- Mihail Udroui – Drept penal. Partea specială. Noul Cod penal – Editura All Beck, București, 2014
- Roxana Călin – Malpraxis. Răspunderea medicului și a furnizorilor de servicii medicale. Practică judiciară, Editura Hamangiu, București, 2014
- G. Tudor, Răspunderea juridică pentru culpa și eroarea medicală, Ed. Hamangiu, București, 2010.
- Noul Cod penal și reglementările anterioare. Prezentare comparativă. Ediție îngrijită și adnotată de Corina Voicu și Andreea Simona Uzlău – Editura Hamangiu, București 2014
- Vladimir Belis,(2021), *Medicina legala in facultatile de drept si justitie*, Bucuresti, Editura Universul Juridic
- Revista Dreptul
- Legea nr. 95/2006

8.2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
1. Dreptul medical – ramură de drept; delimitarea de alte ramuri de drept: drept civil, drept penal, bioetică, deontologie medicală	Expozitivă, interactivă, studii de caz	1 ora
2. Raportul juridic de drept medical. Actul juridic medical	Expozitivă, interactivă, studii de caz	1 ora
3. Răspunderea juridică medicală. Condițiile generale ale angajării răspunderii penale în exercitarea atribuțiilor specifice personalului medical	Expozitivă, interactivă, studii de caz	1 ora
4. . Forme ale răspunderii penale. Culpa/intenția în afectarea unei valori sociale specifice actului medical.	Expozitivă, interactivă, studii de caz	1 ora
5. Noțiunea de Malpraxis	Expozitivă, interactivă, studii de caz	1 ora
6. Elementele răspunderii juridice penale a medicului	Expozitivă, interactivă, studii de caz	1 ora
7. Expertiza medico-legală. Autopsia medico-legală	Expozitivă, interactivă, studii de caz	1 ora
8. Proba existenței prejudiciului, a faptei ilicite, și a existenței și validității raportului causal. Riscul medical. Legătura de cauzalitate.	Expozitivă, interactivă, studii de caz	1 ora
9. Infracțiuni specifice dreptului medical. Uciderea din culpă.	Expozitivă, interactivă, studii de caz	1 ora

10. . Infracțiuni specifice dreptului medical. Vătămarea corporală din culpă	Expozitivă, interactivă, studii de caz	1 ora
11. Infracțiuni specifice dreptului medical. Infracțiuni prevăzute de Legea nr. 95/2006	Expozitivă, interactivă, studii de caz	1 ora
12. Infracțiuni specifice dreptului medical. Neglijența în serviciu și abuzul în serviciu contra intereselor persoanelor	Expozitivă, interactivă, studii de caz	1 ora
13. Infracțiuni specifice dreptului medical. Falsul și uzul de fals.	Expozitivă, interactivă, studii de caz	1 ora
14. Infracțiuni specifice dreptului medical. Agresiuni asupra fătului. Uciderea la cererea victimei.	Expozitivă, interactivă, studii de caz	1 ora

Bibliografie

1. Nicolae Volonciu, Andreea Simona Uzlău (coordonatori), Corina Voicu, Raluca Moroșanu, Victor Văduva, Georgiana Tudor, Daniel Atășiei, Teodor-Viorel Gheorghe, Cristinel Ghigheci, Cătălin Mihai Chiriță – Codul de procedură penală comentat, ediția a 3-a Editura Hamangiu, București, 2017
2. A.T. Moldovan, Tratat de drept medical, Ed. All Beck, București, 2002
3. Ilie Pascu, Andreea Simona Uzlău, Gheorghe Muscalu, Drept penal. Partea Generală, ediția a V-a, București, Editura Hamangiu, 2023
4. Corina Voicu, Andreea Simona Uzlău, Georgiana Tudor, Victor Văduva – Noul Cod de procedură penală. Ghid de aplicare pentru practicieni – Ed. Hamangiu, București 2014
5. Andreea Uzlău, Corina Voicu, Raluca Moroșanu, Cristinel Ghigheci, Noul Cod penal. Ghid de aplicare pentru practicieni, București, Editura Hamangiu, 2014
6. Mihail Udroui – Drept penal. Partea specială. Noul Cod penal – Editura All Beck, București, 2014
7. Roxana Călin – Malpraxis. Răspunderea medicului și a furnizorilor de servicii medicale. Practică judiciară, Editura Hamangiu, București, 2014
8. G. Tudor, Răspunderea juridică pentru culpa și eroarea medicală, Ed. Hamangiu, București, 2010.
9. Noul Cod penal și reglementările anterioare. Prezentare comparativă. Ediție îngrijită și adnotată de Corina Voicu și Andreea Simona Uzlău – Editura Hamangiu, București 2014
10. Vladimir Belis, (2021), *Medicina legală în facultățile de drept și justiție*, București, Editura Universul Juridic
11. Revista Dreptul
12. Legea nr. 95/2006

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este în conformitate cu cerințele pieței juridice.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Înșușirea cunoștințelor teoretice	Examen scris	80%
10.5 Seminar/laborator	Implicarea în pregătirea și rezolvarea studiilor de caz/spețelor/grișelor	Notare pe parcursul semestrului urmărirea opiniilor exprimate	10%
		Se acordă din oficiu 1 punct	10 %
10.6 Standard minim de performanță Pentru promovare, nota la evaluarea finală trebuie să fie minim 5.			

Data completării

28.09.2023

Semnătura titularului de curs

Lector univ.dr.Gheorghe Mușcalu

Semnătura titularului de seminar

Lector univ.dr.Gheorghe Muscalu

Data avizării în departament

29.09.2023

Semnătura directorului departamentului

Lector univ.dr.Bogdan Virjan

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA TITU MAIORESCU BUCUREȘTI
1.2 Facultatea/Departamentul	FACULTATEA DE DREPT
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE DREPT PUBLIC
1.4 Domeniul de studii	DREPT
1.5 Ciclul de studii	MASTER
1.6 Programul de studii/Calificarea	DREPT MEDICAL

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	RĂSPUNDEREA CIVILĂ						
Codul disciplinei	D.M.1.1.2.						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof.univ.dr. Iosif R. Urs						
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof.univ.dr. Iosif R. Urs						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	I	2.6 Tipul de evaluare	E1	2.7 Regimul disciplinei	DO

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					45
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					45
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					40
Tutoriat					-
Examinări					3
Alte activități					-
3.7 Total ore studiu individual					133
3.9 Total ore pe semestru (3.4. + 3.7)					175
3.10 Numărul de credite					7

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Nu este cazul
4.2 de competențe	Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	Sala de curs, videoproiector
5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	Sala de seminar, videoproiector

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	CP1.Cunoașterea aprofundată a principiilor, instituțiilor, normelor, conceptelor și noțiunilor de bază specifice dreptului civil aplicabile dreptului medical; CP2.Înțelegerea principalelor instituții comune dreptului civil și dreptului medical în vederea interpretării și realizării conexiunii dintre acestea;
-------------------------	--

	<p>CP3. Utilizarea cunoștințelor dobândite sub aspect conceptual și metodologic pentru a rezolva probleme teoretice și practice noi;</p> <p>CP4. Identificarea aspectelor specifice dreptului medical pentru a formula judecăți de valoare și a fundamenta decizia constructivă;</p> <p>CP5. Elaborarea de proiecte profesionale pe teme specifice conexiunii dintre dreptul civil și dreptul medical, utilizând un spectru variat de metode cantitative și calitative.</p>
Competențe transversale	<p>CT1. Abordarea în mod realist a rezolvării unor situații cu grad ridicat de complexitate, prin argumentare atât teoretică cât și practică, în vederea soluționării eficiente a acestora;</p> <p>CT2. Aplicarea tehnicilor de muncă eficiente în munca în echipă multidisciplinară cu îndeplinirea unor sarcini de coordonare;</p> <p>CT3. Evaluarea continuă a nevoilor proprii de formare profesională și a perspectivelor de dezvoltare profesională la locul de muncă.</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Obținerea de cunoștințe avansate în domeniul dreptului civil, realizarea conexiunii dintre acestea și dreptul medical, precum și utilizarea conceptelor juridice însușite în practica juridică.
7.2 Obiectivele specifice	<p>Cunoașterea aprofundată a instituțiilor specifice materiei Teoriei obligațiilor civile;</p> <p>Înțelegerea termenilor specifici materiei Teoriei obligațiilor civile și îmbinarea acestor termeni cu noțiunile specifice dreptului medical;</p> <p>Dezvoltarea vocabularului juridic prin însușirea de noi termeni;</p> <p>Cunoașterea locului fiecărei instituții noi, cu caracteristicile proprii fiecăreia dintre ele;</p> <p>Stabilirea unui raționament juridic complex;</p> <p>Identificarea conexiunii dintre noile instituții învățate.</p>

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Aspecte generale privind răspunderea juridică	Expunere	2 ore
Corelația dintre răspunderea civilă delictuală și răspunderea civilă contractuală	Expunere	2 ore
Natura juridică, elementele și particularitățile raportului juridic medic-pacient. Regimul juridic al consimțământului informat. Regimul juridic al consimțământului informat în ipoteza prelevării și în cea a transplantului de organe, țesuturi și celule de origine umană	Expunere	3 ore
Reglementarea noțiunii de „malpraxis medical” și semnificația juridică a noțiunii de „eroare medicală”. Temeiul juridic, condițiile și particularitățile răspunderii civile a medicului	Expunere	3 ore
Natura prejudiciilor provocate prin erori medicale și repararea acestora. Prejudicii de natură patrimonială. Prejudicii de natură nepatrimonială. Aspecte procedurale. Medierea în cazurile de malpraxis medical	Expunere	3 ore
Contractele încheiate în vederea efectuării actului medical; natura, elementele și particularitățile acestora	Expunere	3 ore
Contractul de asigurare de răspundere civilă pentru malpraxis medical. Aspecte procedurale	Expunere	2 ore
Corelația dintre răspunderea juridică a medicilor și răspunderea juridică a unităților sanitare	Expunere	2 ore
Corelație dintre răspunderea civilă a medicilor și răspunderea penală a medicilor. Infracțiunile care pot fi săvârșite de medici în exercitarea profesiei. Aspecte procedurale	Expunere	4 ore

Corelația dintre răspunderea civilă a medicilor și răspunderea juridică disciplinară a medicilor. Procedura de soluționare a plângerilor disciplinare formulate împotriva medicilor	Expunere	4 ore
---	----------	-------

Bibliografie

1. Iosif R. Urs, *Regimul juridic al relațiilor contractuale privind asistența de sănătate publică prin sistemul asigurărilor sociale*, Curierul Judiciar, nr.8/2020
2. Iosif R. Urs, Petruța-Elena Ispas, *Drept civil. Teoria obligațiilor*, Editura Hamangiu, București, 2015, cap VII - Faptul juridic ilicit-Răspunderea civilă, pag. 207-328
3. Cristina Teodora Pop, Hamangiu, *Răspunderea penală medicală*, 2022 – în curs de apariție
4. Roxana-Maria Călin, *Malpraxis. Raspunderea medicului si a furnizorilor de servicii medicale*, Editura Hamangiu, București, 2014
5. *Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene*, proclamată de către Comisia Europeană, Parlamentul European și Consiliul Uniunii Europene la 7 decembrie 2000
6. *Directiva 2011/24/UE* din 9 martie 2011 privind aplicarea drepturilor pacienților în cadrul asistenței medicale transfrontaliere
7. *Codul civil*, titlul II, cap. II – Respectul datorat ființei umane și drepturilor ei inerente, art. 58-81; cartea V, cap I, secțiunea 3 – Încheierea contractului, art. 1178-1245; cap. IV – Răspunderea civilă, art. 1349-1395; titlul II, cap. II – Respectul datorat ființei umane și drepturilor ei inerente, art. 58-81
8. *Legea nr. 95/2006* privind reforma în domeniul sănătății, republicată
9. *Legea nr. 46/2003* – Legea drepturilor pacientului
10. Cristina Teodora Pop, *Dreptul la sănătate*, în volumul „Curs intensiv de boli digestive”, capitolul „Legislație și etică medicală”, Editura Gr.T.Popa, Iași, 2013
11. Cristina Teodora Pop, *Repere istorice ale dreptului medical*, în *Malpraxis medical*, Editura "Gr. T. Popa", U.M.F. Iași, 2016
12. Cristina Teodora Pop, *Jurisprudența Curții Constituționale relevantă în domeniul dreptului medical*, în *Revista de Drept Constituțional* nr.2/2017
13. Georgiana Tudor, *Răspunderea juridică pentru culpa și eroarea medicală*, Editura Hamangiu, 2010
14. Ionuț Vida-Simiti, *Răspunderea juridică a medicului*, Editura Hamangiu, 2013
15. Florin I. Mangu, *Malpraxisul medical. Răspunderea civilă medicală*, Editura Wolters Kluwer, 2010
16. Ion Turcu, *Dreptul Sănătății – frontul comun al medicului și al juristului*, Editura Wolters Kluwer, 2010

8.2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
Temeiul juridic al răspunderii civile a medicilor. Contractul încheiat între medic și pacient. Aspecte practice referitoare la clauzele contractuale și la particularitățile contractului de prestări de servicii medicale	Expozitivă, interactivă, studii de caz	2 ore
Natura juridică și conținutul raportului medic-pacient. Noțiunile de „malpraxis” și de „eroare medicală”. Jurisprudența relevantă a instanțelor naționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului	Expozitivă, interactivă, studii de caz	2 ore
Protecția personalului medical, în situația cauzării unor prejudicii pacienților. Mediarea în cauzele de malpraxis medical.	Expozitivă, interactivă, studii de caz	2 ore
Răspunderea civilă, răspunderea penală și răspunderea disciplinară a medicilor. Jurisprudența relevantă a instanțelor naționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului	Expozitivă, interactivă, studii de caz	8 ore

Bibliografie

1. Iosif R. Urs, *Regimul juridic al relațiilor contractuale privind asistența de sănătate publică prin sistemul asigurărilor sociale*, Curierul Judiciar, nr.8/2020
2. Iosif R. Urs, Petruța-Elena Ispas, *Drept civil. Teoria obligațiilor*, Editura Hamangiu, București, 2015, cap VII - Faptul juridic ilicit-Răspunderea civilă, pag. 207-328
3. Cristina Teodora Pop, Hamangiu, *Răspunderea penală medicală*, 2022 – în curs de apariție
4. Roxana-Maria Călin, *Malpraxis. Raspunderea medicului si a furnizorilor de servicii medicale*, Editura Hamangiu, București, 2014
5. *Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene*, proclamată de către Comisia Europeană, Parlamentul European și Consiliul Uniunii Europene la 7 decembrie 2000
6. *Directiva 2011/24/UE* din 9 martie 2011 privind aplicarea drepturilor pacienților în cadrul asistenței medicale transfrontaliere
7. *Codul civil*, titlul II, cap. II – Respectul datorat ființei umane și drepturilor ei inerente, art. 58-81; cartea V, cap I, secțiunea 3 – Încheierea contractului, art. 1178-1245; cap. IV – Răspunderea civilă, art. 1349-1395; titlul II, cap. II – Respectul datorat ființei umane și drepturilor ei inerente, art. 58-81
8. *Legea nr. 95/2006* privind reforma în domeniul sănătății, republicată
9. *Legea nr. 46/2003* – Legea drepturilor pacientului

10. Cristina Teodora Pop, **Dreptul la sănătate**, în volumul „Curs intensiv de boli digestive”, capitolul „Legislație și etică medicală”, Editura Gr.T.Popa, Iași, 2013
11. Cristina Teodora Pop, **Repere istorice ale dreptului medical**, în Malpraxis medical, Editura "Gr. T. Popa", U.M.F. Iași, 2016
12. Cristina Teodora Pop, **Jurisprudența Curții Constituționale relevantă în domeniul dreptului medical**, în Revista de Drept Constituțional nr.2/2017
13. Georgiana Tudor, **Răspunderea juridică pentru culpa și eroarea medicală**, Editura Hamangiu, 2010
14. Ionuț Vida-Simiti, **Răspunderea juridică a medicului**, Editura Hamangiu, 2013
15. Florin I. Mangu, **Malpraxisul medical. Răspunderea civilă medicală**, Editura Wolters Kluwer, 2010
16. Ion Turcu, **Dreptul Sănătății – frontul comun al medicului și al juristului**, Editura Wolters Kluwer, 2010

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este în conformitate cu cerințele pieței juridice, avându-se în vedere, cu precădere, problemele care pot apărea în exercitarea actului medical. Cunoașterea termenilor specifici dreptului, aplicarea corespunzătoare a legislației existente în domeniu și înțelegerea implicațiilor juridice pe care malpraxisul medical le poate naște sunt aspecte deosebit de importante, metode de prevenție atât pentru medici cât și pentru pacienți.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Înșușirea cunoștințelor teoretice	Referat cu susținere	65%
10.5 Seminar/laborator	Participare activă la elaborarea de aplicații	evaluare permanentă	25%
Se acordă din oficiu 1 punct			
10.6 Standard minim de performanță Pentru promovare, nota la evaluarea finală trebuie să fie minim 5.			

Data completării

28.09.2023

Semnătura titularului de curs

Prof.univ.dr.Iosif.R. Urs

Semnătura titularului de seminar

Prof.univ.dr.Iosif.R. Urs

Data avizării în departament

29.09.2023

Semnătura directorului departamentului

Lector univ. Dr. Bogdan Virjan

FIȘA DISCIPLINEI

1.Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA TITU MAIORESCU-BUCUREȘTI
1.2 Facultatea/Departamentul	FACULTATEA DE DREPT
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE DREPT PUBLIC
1.4 Domeniul de studii	DREPT
1.5 Ciclul de studii	MASTER
1.6 Programul de studii/Calificarea	DREPT MEDICAL

2.Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	MEDICINA LEGALA						
Codul disciplinei	D.M. 1.1.3						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof.univ.dr.Valentin Iftenie						
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof.univ.dr.Valentin Iftenie						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	I	2.6 Tipul de evaluare	E1	2.7 Regimul disciplinei	DO.

3.Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	14	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp	ore				
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	40				
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	40				
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	26				
Tutoriat	-				
Examinări	2				
Alte activități	-				
3.7 Total ore studiu individual	108				
3.9 Total ore pe semestru (3.4. + 3.7)	150				
3.10 Numărul de credite	6				

4.Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	
4.2 de competențe	

5.Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	Sala de curs, videoprojector/online
5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	Laboratorul de criminalistică/online

6.Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	Familiarizarea cu terminologia medico-legala existenta in Romania in conformitate cu prevederile O.G. 1/2000 republicată, privind organizarea rețelei de medicina legala in Romania. Modalitatea de examinare a persoanei în viață în vederea întocmirii certificatului medico-legal, cu examinările paraclinice specifice medicinei legale și implementarea acestora în practica medico-legală. Definirea cadrului legal al vatamarilor corporale si al responsabilitatii medicale.Cazurile in care este obligatorie autopsia
-------------------------	--

	medico-legala și tehnica necropsiei. Asimilarea principiilor expertizelor medico-legale. Însușirea noțiunilor cu privire la noțiunea de infracțiune respective a faptelor penale care sunt prevăzute de legea penală. Intocmirea și elaborarea actelor cu conținut medico-legal.
Competențe transversale	Colaborarea cu organele competente: instanțe de judecată, Parchet, Poliție. Lucrul în echipe complexe formate din Procuror, Politist și Medic legist în rezolvarea cazurilor prevăzute de legea penală; Colaborarea cu organele competente ale Colegiului Medicilor din România în vederea judecării litigiilor și abaterilor deontologice și disciplinare ale medicilor.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Asimilarea noțiunilor teoretice de bază din domeniul medicinei legale. Familiarizarea cu tehnica autopsiei medico-legale și cu principiile constatarilor și expertizelor medico-legale clinice. Traumatologia medico-legală. Definierea malpraxisului medical și a responsabilității medicale. Rezolvarea problemelor sociale legate de viața și sănătatea omului ce vin în fața justiției. Expunerea unor elemente ale dreptului penal, civil, dreptul familiei, muncii și administrativ.
7.2 Obiectivele specifice	Elucidarea cauzelor morții prin efectuarea necropsiilor medico- legale dispuse de organele competente în cazul morților violente, morți subite sau morți a caror cauză nu se cunoaște; - Efectuarea, din dispoziția organelor de urmărire penală, a instanțelor judecătorești sau la cererea persoanelor interesate, expertize și constatari, precum și alte lucrări cu caracter medico- legal; Efectuează noi expertize medico-legale dispuse de organele de urmărire penală sau instanțele judecătorești, precum și în cazurile de deficiențe privind acordarea asistenței medicale ori în cazurile în care, potrivit legii, sunt necesare expertize medico- legale psihiatrice;- Execută examene complementare de laborator, solicitate de organele de urmărire penală, de instanțele judecătorești sau de persoanele interesate; - efectuează cercetări științifice în domeniul medicinei legale și pun la dispoziția învățământului universitar și postuniversitar materiale documentare, precum și alte mijloace necesare procesului de învățământ.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Definiția medicinei legale și obiectul de studiu al acestora. Istoricul medicinei legale în România. Organizarea rețelei de medicină legală.	Prezentarea interactivă.	1 oră
2. Semiologie traumatologică. Traumatologie medico-legală sistemică.	Prezentarea interactivă.	1 oră
3. Particularități ale leziunilor traumatice din teritoriul facial.	Prezentarea interactivă.	1 oră
4. Traumatismele cranio-cerebrale	Prezentarea interactivă.	1 oră
5. Traumatologia topografică a trunchiului și membrilor.	Prezentarea interactivă.	1 oră
6. Cazul juridic al expertizei medico-legale. Încadrarea juridică în funcție de gravitatea leziunilor traumatice.	Prezentarea interactivă.	1 oră
7. Autopsia medico-legală. Tanatologie și noțiuni de cauzalitate medico-legală.	Prezentarea interactivă.	1 oră
8. Mecanismele de producere ale traumatismelor mecanice.	Prezentarea interactivă.	1 oră

9. Leziunile traumatice produse prin agenți fizici sau chimici.	Prezentarea interactivă.	1 oră
10. Asfixiile mecanice.	Prezentarea interactivă.	1 oră
11. Accidentele rutiere.	Prezentarea interactivă.	1 oră
12. Responsabilitatea juridică medicală. Malpraxisul medical.	Prezentarea interactivă.	1 oră
13. Răspunderea disciplinară și administrativă a medicului.	Prezentarea interactivă.	1 oră
14. Consimțământul informat. Confidențialitatea actului medical. Drepturile omului și etica medicală	Prezentarea interactivă.	1 oră

Bibliografie

1. Beliş V., - Îndreptar de practică medico-legală. Ed. Medicală, București, 1990
2. Beliş V., - Medicină legală. Ed. Teora, București, 1992
3. Beliş V., - Tratat de medicină legală. Ed. Medicală, București, 1995
4. Dermengiu D., - Patologie medico-legală, Ed. Viața Medicală Românească, București, 2002
5. Stan C., Malpraxisul medical. Ed. Etna, 2009;
6. Valentin Iftenie, Dan Dermengiu, Medicină legală, Ediția a-3-a revăzută și adăugită, Editura C.H.Beck, București, 2019
7. Vladimir Beliş-Medicină legală în facultățile de drept și justiție, Ediție revăzută și adăugită, Editura Universul Juridic, București, 2021
8. Tudorel Badea Butoi, Victima. Victimologie. Victimizare, Editura Pro Universitaria, București, 2023

8.2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
1. Noțiuni introductive. Definiție, domenii de activitate. Organizarea rețelei de medicină legală.	Prezentare interactivă. Proiecții didactice. Autopsii și examinări clinice medico-legale.	2 ore
2. Medicina legală clinică. Constatarea și expertiza medico-legală a persoanei.	Prezentare interactivă. Proiecții didactice. Autopsii și examinări clinice medico-legale.	2 ore
3. Traumatologie medico-legală clinică. Evaluarea prejudiciului post traumatic.	Prezentare interactivă. Proiecții didactice. Autopsii și examinări clinice medico-legale.	2 ore
4. Examenul medico-legal în agresiunile sexuale.	Prezentare interactivă. Proiecții didactice. Autopsii și examinări clinice medico-legale.	2 ore
5. Constatarea și expertiza medico-legală psihiatrică.	Prezentare interactivă. Proiecții didactice. Autopsii și examinări clinice medico-legale.	2 ore
6. Autopsia medico-legală. Tehnici necropsice.	Prezentare interactivă. Proiecții didactice. Autopsii și examinări clinice medico-legale.	2 ore
7. Raportul medico-legal de necropsie.	Prezentare interactivă. Proiecții didactice. Autopsii și examinări clinice medico-legale.	2 ore
8. Autopsia medico-legală în moartile violente.	Prezentare interactivă. Proiecții didactice. Autopsii și examinări clinice medico-legale.	2 ore
9. Autopsia medico-legală în moartile neviolente	Prezentare interactivă. Proiecții didactice. Autopsii și examinări clinice medico-legale.	2 ore

10.Tehnici necropsice speciale. Exhumarea, autopsierea resturilor scheletale și a fragmentelor de cadavru.	Prezentare interactivă. Proiecții didactice. Autopsii și examinări clinice medico-legale.	2 ore
11.Expertiza medico-legală în cazurile de culpă medicală.	Prezentare interactivă. Proiecții didactice. Autopsii și examinări clinice medico-legale.	2 ore
12.Recoltarea sângelui în vederea determinării de droguri și/sau a alcoolemiei.	Prezentare interactivă. Proiecții didactice. Autopsii și examinări clinice medico-legale.	2 ore
13.Cercetarea la fața locului, examinarea medico-legală a petelor de sânge, petelor de spermă, petelor produse de alte produse biologice și a firului de păr.	Prezentare interactivă. Proiecții didactice. Autopsii și examinări clinice medico-legale.	2 ore
14.Expertiza genetică medico-legală și rolul acesteia în dreptul penal și civil.	Prezentare interactivă. Proiecții didactice. Autopsii și examinări clinice medico-legale.	2 ore
Bibliografie 1. Beliș V., - Îndreptar de practică medico-legală. Ed. Medicală, București, 1990 2. Beliș V., - Medicină legală. Ed. Teora, București, 1992 3. Beliș V., - Tratat de medicină legală. Ed. Medicală, București, 1995 4. Dermengiu D., - Patologie medico-legală, Ed. Viața Medicală Românească, București, 2002 5. Stan C., Malpraxisul medical. Ed. Etna, 2009; 6.Valentin Iftenie, Dan Dermengiu, Medicină legală, Ediția a-3-a revăzută și adăugită, Editura C.H.Beck, București, 2019 7.Vladimir Beliș-Medicină legală în facultățile de drept și justiție, Ediție revăzută și adăugită, Editura Universul Juridic, București, 2021 8.Tudorel Badea Butoi,Victima. Victimologie. Victimizare, Editura Pro Universitaria, București, 2023		

9.Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

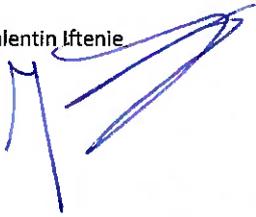
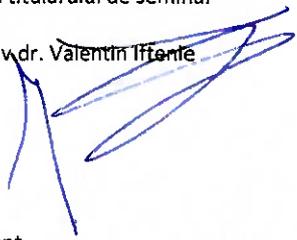
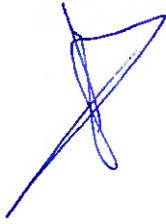
Conținutul disciplinei este în concordanță cu ceea ce se face în alte centre universitare din țara și din străinătate. Oferă cunoștințe privind diferite tipuri de expertize și constatări medico-legale și tehnica redactării acestora precum și informații privind aspectele de drept penal și civil și răspunderea disciplinară a personalului medical. Cunoașterea legislației medicale și medico-legale din România în vederea întocmirii corecte a actelor medicale, care, vor avea un conținut medico-legal în cazul unor deficiențe medicale; -Însușirea unor noțiuni elementare ale relației dintre medicina cu dreptul penal, dreptul civil, dreptul familiei, dreptul muncii și dreptul administrativ.

10.Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	- răspunsurile la examen / verificare (evaluarea finală)		50%
	- răspunsurile finale la lucrările practice de laborator		20%
10.5 Seminar/laborator	- testarea periodică prin lucrări de control / colocvii		20%
	- testarea continuă pe parcursul semestrului		
	Se acordă din oficiu 1 punct		10%

10.6 Standard minim de performanță - Noțiuni de bază care să demonstreze parcurgerea

materiei. Cunoașterea legislației medicale și a celei cu implicații medico-legale, în vigoare. Identificarea și aprecierea gravității leziunilor traumatice elementare ale victimelor.

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar
28.09.2023	Prof.univ.dr.Valentin Iftenie 	Prof.univ.dr. Valentin Iftenie
Data avizării de departament	Semnătura directorului de departament	
29.09.2023	Lector univ. Dr. Bogdan Vîrjan 	

FIȘA DISCIPLINEI**1.Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA TITU MAIORESCU-BUCUREȘTI
1.2 Facultatea/Departamentul	FACULTATEA DE DREPT
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE DREPT PUBLIC
1.4 Domeniul de studii	DREPT
1.5 Ciclu de studii	MASTER
1.6 Programul de studii/Calificarea	DREPT MEDICAL

2.Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Relatii contractuale in domeniul sănătății		
Codul disciplinei	D.M.1.1.4		
2.2 Titularul activităților de curs	Lector univ.dr.Manuela Sirbu		
2.3 Titularul activităților de seminar	Dr.Laura Malinetescu		
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	I
2.6 Tipul de evaluare	E1	2.7 Regimul disciplinei	DO.

3.Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe 4 săptămână	din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	din care: 3.5 curs	14	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp				ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe				40
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren				40
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri				26
Tutoriat				-
Examinări				2
Alte activități				-
3.7 Total ore studiu individual				108
3.9 Total ore pe semestru (3.4. + 3.7)				150
3.10 Numărul de credite				6

4.Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	
4.2 de competențe	

5.Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	Dacă la nivelul UTM sau conform legislației în vigoare se decide implementarea sistemului mixt sau sistemului online, activitatea didactica de învățare predare(curs) se va desfasura conform regulilor pe platforma Microsoft Teams utilizandu-se toate mijloacele tehnice existente pe aceasta. Desfășurarea în format fizic a activităților didactice specifice activităților de învățare predare(curs) se desfasoara in sali care dispun de echipamente moderne de predare.
5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	Dacă la nivelul UTM sau conform legislației în vigoare se decide implementarea sistemului mixt sau sistemului online, activitatea

	didactica de aplicații practice(seminar) se va desfășura conform regulilor pe platforma Microsoft Teams utilizandu-se toate mijloacele tehnice existente pe aceasta. Desfășurarea în format fizic a activităților didactice specifice aplicațiilor practice(seminar) se desfășoară în săli care dispun de echipamente moderne specifice.
--	--

6.Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	Familiarizarea cu terminologia specifică din domeniul sănătății, în conformitate cu Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății și actele normative subsecvente, emise în temeiul legii, care guvernează relațiile contractuale din domeniul sănătății. Înțelegerea noțiunilor care guvernează relațiile contractuale din domeniul sănătății contribuie la formarea completă a unui jurist sau profesionist, care trebuie să dobândească competențe de specialitate în ceea ce privește aplicabilitatea ordinii juridice în domeniul sănătății, dar și abilități în ceea ce privește interpretarea legislației specifice pentru a face față, la finalizarea studiilor de master, practicii bogate specifice domeniului indiferent de profesia pe care o exercită sau de locul pe care îl ocupă în cadrul organizațiilor / instituțiilor.
Competențe transversale	Se asigură înțelegerea importanței sănătății în ansamblul disciplinelor dreptului public și privat, cunoașterea aparatului instituțional, atribuțiile organelor statului în procesul derulării relațiilor contractuale, familiarizarea cu izvoarele comune, dar mai ales cu cele specifice dreptului sănătății, precum și cunoașterea principiilor și obiectivelor care guvernează această disciplină. Colaborarea dintre instituțiile competente: Ministerul Sănătății / direcțiile de sănătate publică, Casa Națională de Asigurări de Sănătate / casele de asigurări de sănătate, Colegiul Medicilor din România, Colegiul Farmaciștilor din România, Colegiul Medicilor Stomatologi din România.

7.Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Asimilarea noțiunilor teoretice de bază din domeniul relațiilor contractuale din domeniul sănătății. Familiarizarea cu specificul relațiilor contractuale din domeniul sănătății și principiile fundamentale care guvernează acest domeniu. Expunerea unor elemente ale dreptului constituțional, administrativ, penal și / civil.
7.2 Obiectivele specifice	-Cunoașterea adecvată a specificului relațiilor contractuale din domeniul sănătății în raport cu alte discipline aparținând dreptului public sau privat, cum ar fi: drept constituțional, drept administrativ, drept penal sau drept civil s.a. -Cunoașterea trăsăturilor caracteristice specifice relațiilor contractuale din domeniul sănătății -Înțelegerea rolului izvoarelor relațiilor contractuale din domeniul sănătății; -Identificarea trăsăturilor caracteristice specifice fiecărei categorii de izvoare; -Cunoașterea principiilor fundamentale care guvernează domeniul sănătății și a conținutului acestora; -Înțelegerea locului și rolului subiecților care participă la derulearea relațiilor contractuale din domeniul sănătății; -Identificarea categoriilor de surse de finanțare din domeniul sănătății și cunoașterea regimului juridic aplicabil fiecărei categorii; -Cunoașterea și înțelegerea etapelor desfășurării relațiilor contractuale din domeniul sănătății; -Identificarea formelor de răspundere juridică în sfera relațiilor contractuale din domeniul sănătății; -Cunoașterea noțiunilor / principiilor fundamentale ale dreptului sănătății și a conținutului acestora; -Înțelegerea locului și rolului subiecților relațiilor contractuale din domeniul sănătății;

	<ul style="list-style-type: none"> -Intelegerea sistemului de sănătate si a politicii în domeniul sănătății; -Identificarea categoriilor de contracte și cunoașterea regimului juridic aplicabil fiecărei categorii; -Cunoașterea și înțelegerea răspunderii contractuale; -Identificarea celor mai importante impozite directe si indirecte, precum si a impozitelor locale; -Intelegerea conceptelor de "inspectie sanitară de stat" și "control în domeniul sănătății", corelate cu obligațiile și sancțiunile aplicabile.
--	--

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Evoluția conceptelor de „sănătate” și „sănătate publică” care stau la baza desfășurării relațiilor contractuale din domeniul sănătății.	Prezentarea interactivă.	1 oră
2. Aprofundarea conceptului de „drept la sănătate”. Istoric, evoluție, noțiuni, domeniul de aplicare	Prezentarea interactivă.	1 oră
3. Dreptul sănătății și dreptul medical. Aspecte de drept comparat	Prezentarea interactivă.	1 oră
4. Sistemele de sănătate europene. Integrarea relațiilor contractuale în sistemul de sănătate	Prezentarea interactivă.	1 oră
5. Sistemul de sănătate din România.	Prezentarea interactivă.	1 oră
6. Relațiile contractuale din sistemul de asigurări sociale de sănătate. Contractul-cadru și Normele de aplicare a acestuia. Furnizarea de servicii medicale, medicamente și dispozitive medicale. Beneficiarii furnizării de servicii medicale, medicamente și dispozitive medicale	Prezentarea interactivă.	1 oră
7. Furnizorii de servicii medicale, medicamente și dispozitive medicale.	Prezentarea interactivă.	1 oră
8. Contractele de furnizare de servicii medicale, medicamente și dispozitive medicale. I – noțiuni teoretice și practice privind încheierea, derularea și încetarea contractelor	Prezentarea interactivă.	1 oră
9. Contractele de furnizare de servicii medicale, medicamente și dispozitive medicale. II - noțiuni teoretice și practice privind încheierea, derularea și încetarea contractelor	Prezentarea interactivă.	1 oră
10. Contractele de furnizare de servicii medicale, medicamente și dispozitive medicale. III – particularitățile contractelor	Prezentarea interactivă.	1 oră
11. Contractele pentru realizarea programelor naționale de sănătate publică.	Prezentarea interactivă.	1 oră
12. Contractele pentru realizarea programelor naționale de sănătate curative.	Prezentarea interactivă.	1 oră
13. Contractul de achiziție publică.	Prezentarea interactivă.	1 oră

14. Contractul de asigurare. Răspunderea civilă a personalului medical și a furnizorului de produse și servicii medicale, sanitare și farmaceutice	Prezentarea interactivă.	1 oră
--	--------------------------	-------

Bibliografie

1. Turcu Ion, Dreptul sănătății, frontul comun al medicului și al juristului, Editura Wolters Kluwer, București, 2010
2. Moldovan A.T., Tratat de drept medical, Curs Universitar, București, Editura All Beck, 2002
3. Manole Gheorghe, Gălețeanu Emanuel, Asigurările sociale de sănătate, Editura Tehnică, București, 1998
4. Angheni Smaranda, Drept comercial. Profesioniștii-comerclanți, Editura C.H. Beck, 2013
1. Angheni Smaranda, Raporturile juridice dintre profesioniștii-comerclanți, Editura C.H. Beck, 2014
2. Nemes, V., Dreptul contractelor civile și comerciale : teorie, jurisprudența, modele, București, Editura Hamangiu, 2020
3. Boroș, G., et al., Fise de drept civil: partea generală : persoanele : drepturile reale principale : obligații : contracte : succesiuni : familie, București Editura Hamangiu, 2016
4. Nasui, G.A., Malpraxisul medical : particularitățile răspunderii civile medicale : jurisprudența internă relevantă : malpraxisul profesiiilor liberale, București, Universul Juridic 2016
5. Stănescu, A.T., Legislația contractelor încheiate de profesioniști, București Editura Hamangiu, 2016
6. Serban, D.-D., Noua legislație privind achizițiile publice, București Editura Hamangiu, 2016
7. Angheni, Smaranda, Drept comercial : tratat, București, Editura C.H. Beck, 2019
8. Barbieru, C.N., Contracte civile speciale : elaborare, comentarii, modele, București Universul Juridic, 2016

Legislație:

1. Constituția României din anul 1991, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 233 din 21 noiembrie 1991
2. Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 372 din 28 aprilie 2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare
3. Legea societăților nr. 31/1990, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1066 din 17 noiembrie 2004, cu modificările și completările ulterioare
4. Legea farmaciei nr. 266/2008, republicată, în Monitorul Oficial nr. 85 din 2 februarie 2015, cu modificările și completările ulterioare
5. Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 505 din 15 iulie 2011, cu modificările și completările ulterioare;
6. Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, publicată în Monitorul Oficial nr. 409 din 10 iunie 2011, cu modificările și completările ulterioare
7. Contractul-cadru care reglementează condițiile acordării asistenței medicale, a medicamentelor și a dispozitivelor medicale, tehnologiilor și dispozitivelor asistive în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate pentru anii 2021-2022, aprobat prin HG nr. 696/2021, publicat în Monitorul Oficial nr. 633 din 28 iunie 2021
8. HG nr. 423/2022 privind aprobarea programelor naționale de sănătate, publicată în Monitorul Oficial nr. 305 din 30 martie 2022

8.2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
1. „Sănătatea” și „sănătatea publică”. Concepte, istoric, definiții, atribuțiile Uniunii Europene în domeniul sănătății	Prezentare interactivă. Jurisprudență relevantă. Studiu de caz	2 ore
2. „Dreptul la sănătate”. Reglementare, natura juridică, jurisprudență relevantă a Curții Constituționale și a Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la dreptul la sănătate	Prezentare interactivă. Jurisprudență relevantă. Studiu de caz	2 ore
3. Dreptul sănătății și dreptul medical. Domeniu de studiu, noțiuni, definiție și limite. Aspecte de drept comparat	Prezentare interactivă. Jurisprudență relevantă. Studiu de caz	2 ore
4. Sistemele de sănătate europene. Noțiuni, tipuri, condiții, principii. Integrarea relațiilor contractuale în sistemul de sănătate	Prezentare interactivă. Jurisprudență relevantă. Studiu de caz	2 ore
5. Sistemul de sănătate din România. Organizare, legislație, fundamente, principii, instituții competente, furnizorii de servicii medicale, medicamente și dispozitive medicale.	Prezentare interactivă. Jurisprudență relevantă. Studiu de caz	2 ore

<p>6. Relațiile contractuale din sistemul de asigurări sociale de sănătate.</p> <p>Contractul-cadru și Normele de aplicare a acestuia. Istoric, reglementare, considerații generale, regimul juridic, natura juridică</p> <p>Furnizarea de servicii medicale, medicamente și dispozitive medicale. Noțiuni, natură juridică și caractere juridice</p> <p>Beneficiarii furnizării de servicii medicale, medicamente și dispozitive medicale</p>	<p>Prezentare interactivă. Jurisprudență relevantă. Studiu de caz</p>	<p>2 ore</p>
<p>7. Furnizorii de servicii medicale, medicamente și dispozitive medicale. Condiții de eligibilitate, evaluarea și acreditarea, asigurarea de răspunderea civilă, incompatibilități și conflict de interese</p>	<p>Prezentare interactivă. Jurisprudență relevantă. Studiu de caz</p>	<p>2 ore</p>
<p>8. Contractele de furnizare de servicii medicale, medicamente și dispozitive medicale. Aspecte generale și specifice. Reglementarea contractului de furnizare în Codul civil. Noțiuni, regim juridic, natura juridică și trăsături. Asemănări și deosebiri între contractele de furnizare de servicii medicale, medicamente și dispozitive medicale și contractul de furnizare reglementat prin Codul civil. Jurisprudență relevantă care rezidă din natura juridică a contractelor de furnizare de servicii medicale, medicamente și dispozitive medicale</p>	<p>Prezentare interactivă. Jurisprudență relevantă. Studiu de caz</p>	<p>2 ore</p>
<p>9. Contractele de furnizare de servicii medicale, medicamente și dispozitive medicale. Încheierea contractelor. Mecanismul formării contractelor. Oferta și acceptarea ofertei. Răspunderea furnizorilor de servicii medicale, medicamente și dispozitive medicale. Incidența prevederilor Legii nr. 72/2013. Restricțiile privind termenele de emitere/primire a facturii. Incidența prevederilor Legii nr. 193/2000.</p>	<p>Prezentare interactivă. Jurisprudență relevantă. Studiu de caz</p>	<p>2 ore</p>
<p>10. Contractele de furnizare de servicii medicale, medicamente și dispozitive medicale. Particularități ale contractelor de furnizare de servicii medicale, medicamente și dispozitive medicale; drepturi și obligații; sancțiuni; încetarea contractelor; cesiunea creanțelor, ipoteca asupra creanțelor, reorganizarea furnizorilor și transferul contractelor.</p>	<p>Prezentare interactivă. Jurisprudență relevantă. Studiu de caz</p>	<p>2 ore</p>
<p>11. Contractele pentru realizarea programelor naționale de sănătate publică. Aspecte generale și specifice. Noțiune. Încheierea contractelor. Mecanismul formării contractelor. Derularea contractelor. Drepturi și obligații, sancțiuni. Încetarea contractelor. Particularități.</p>	<p>Prezentare interactivă. Jurisprudență relevantă. Studiu de caz</p>	<p>2 ore</p>
<p>12. Contractele pentru realizarea programelor naționale de sănătate curative. Aspecte generale și specifice. Noțiune. Încheierea contractelor. Mecanismul formării contractelor. Derularea contractelor. Drepturi și obligații, sancțiuni. Încetarea contractelor. Particularități.</p>	<p>Prezentare interactivă. Jurisprudență relevantă. Studiu de caz</p>	<p>2 ore</p>

13. Contractul de achiziție publică. Legislație. Procedura de atribuire. Modalități de atribuire. Aspecte generale și specifice. Noțiune. Încheierea contractelor. Derularea contractelor. Drepturi și obligații, sancțiuni. Încetarea contractelor. Particularități.	Prezentare interactivă. Jurisprudență relevantă. Studiu de caz	2 ore
14. Contractul de asigurare. Legislație. Răspunderea civilă a personalului medical și a furnizorului de produse și servicii medicale, sanitare și farmaceutice	Prezentare interactivă. Jurisprudență relevantă. Studiu de caz	2 ore

Bibliografie

1. Turcu Ion, Dreptul sănătății, frontul comun al medicului și al Juristului, Editura Wolters Kluwer, București, 2010
2. Moldovan A.T., Tratat de drept medical, Curs Universitar, București, Editura All Beck, 2002
3. Manole Gheorghe, Gălețeanu Emanuel, Asigurările sociale de sănătate, Editura Tehnică, București, 1998
4. Angheni Smaranda, Drept comercial. Profesioniștii-comercianți, Editura C.H. Beck, 2013
5. Vlădescu Cristian, Sănătate publică și management sanitar, Editura Cartea Universitară, București, 2004
6. Angheni Smaranda, Raporturile juridice dintre profesioniștii-comercianți, Editura C.H. Beck, 2014
7. Nemes, V., Dreptul contractelor civile și comerciale : teorie, jurisprudența, modele, București, Editura Hamangiu, 2020
8. Boroș, G., et al., Fise de drept civil: partea generală : persoanele : drepturile reale principale : obligații : contracte : succesiuni : familie, București Editura Hamangiu, 2016
9. Nasui, G.A., Malpraxisul medical : particularitățile răspunderii civile medicale : jurisprudența internă relevantă : malpraxisul profesoriilor liberale, București, Universul Juridic 2016
10. Stănescu, A.T., Legislația contractelor încheiate de profesioniști, București Editura Hamangiu, 2016
11. Serban, D.-D., Noua legislație privind achizițiile publice, București Editura Hamangiu, 2016
12. Angheni, Smaranda, Drept comercial : tratat, București, Editura C.H. Beck, 2019
13. Barbieru, C.N., Contracte civile speciale : elaborare, comentarii, modele, București Universul Juridic, 2016

Legislație:

1. Constituția României din anul 1991, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 233 din 21 noiembrie 1991
2. Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 372 din 28 aprilie 2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare
3. Legea societăților nr. 31/1990, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1066 din 17 noiembrie 2004, cu modificările și completările ulterioare
4. Legea farmaciei nr. 266/2008, republicată, în Monitorul Oficial nr. 85 din 2 februarie 2015, cu modificările și completările ulterioare
5. Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 505 din 15 iulie 2011, cu modificările și completările ulterioare;
6. Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, publicată în Monitorul Oficial nr. 409 din 10 iunie 2011, cu modificările și completările ulterioare
7. Contractul-cadru care reglementează condițiile acordării asistenței medicale, a medicamentelor și a dispozitivelor medicale, tehnologiilor și dispozitivelor asistive în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate pentru anii 2021-2022, aprobat prin HG nr. 696/2021, publicat în Monitorul Oficial nr. 633 din 28 iunie 2021
8. HG nr. 423/2022 privind aprobarea programelor naționale de sănătate, publicată în Monitorul Oficial nr. 305 din 30 martie 2022

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Relații contractuale în domeniul sănătății este un curs interdisciplinar, transdisciplinar și multidisciplinar prin care se urmărește cunoașterea și înțelegerea conceptelor și instituțiilor specifice prin intermediul cărora se derulează relațiile contractuale în domeniul sănătății, având la bază, în principal, dispozițiile Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății și, în subsidiar, actele normative subsecvente, emise în temeiul legii, care guvernează relațiile contractuale din domeniul sănătății. Cunoașterea evoluției legislației din domeniul sănătății contribuie la înțelegerea aplicării acesteia, având ca principal efect formarea unui profesionist desăvârșit în aplicarea normelor specifice acestor relații contractuale. Studiul acestei discipline conduce la identificarea unui număr mare de oportunități de angajare, în principal la nivel intern, dar și european.

10.Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	- răspunsurile la examen / verificare (evaluarea finală)	Referat cu susținere	70%
	-		
10.5 Seminar/laborator	- testarea periodică prin lucrări de control / colocvii		20%
	Se acordă din oficiu 1 punct		10%
10.6 Standard minim de performanță - Noțiuni de bază care să demonstreze parcurgerea materiei. Cunoașterea legislației medicale și a celei cu implicații medico-legale, în vigoare. Identificarea și aprecierea gravității leziunilor traumatice elementare ale victimelor.			

Data completării

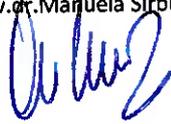
Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

28.09.2023

Lector univ. dr. Mariuela Sirbu

Dr. Laura Malinetescu

Data avizării de departament

Semnătura directorului de departament

29.09.2023

Lector univ. Dr. Bogdan Vîrjan

FIȘA DISCIPLINEI

1.Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA TITU MAIORESCU BUCUREȘTI
1.2 Facultatea/Departamentul	FACULTATEA DE DREPT
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE DREPT PUBLIC
1.4 Domeniul de studii	DREPT
1.5 Ciclul de studii	MASTER
1.6 Programul de studii/Calificarea	DREPT MEDICAL

2.Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Practica de specialitate						
Codul disciplinei	D.M.1.1.5						
2.2 Titularul activităților de curs	-						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf.univ.dr.Felicia Maxim						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	I	2.6 Tipul de evaluare	C1	2.7 Regimul disciplinei	DO

3.Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	6	din care: 3.2 curs	-	3.3 seminar/laborator	6
3.4 Total ore din planul de învățământ	84	din care: 3.5 curs	-	3.6 seminar/laborator	84
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					-
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					8
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					8
Tutoriat					-
Examinări					
Alte activități					16
3.7 Total ore studiu individual					84
3.9 Total ore pe semestru (3.4. + 3.7)					100
3.10 Numărul de credite					4

4.Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	-
4.2 de competențe	-

5.Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	-
5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	Sala de seminar, videoproiector

6.Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	CP1. Asimilarea și formarea deprinderii și obișnuinței de a folosi în practică termenii, procedurile și tehnicile însușite în pregătirea teoretică universitară. CP2. Manifestarea unei atitudini responsabile față de pregătirea continuă, dar și față de aplicarea corectă a legilor atât în litera cât și în spiritul lor.
-------------------------	--

	CP3. Formarea aptitudinii de a corela permanent legislația și jurisprudența interne cu legislația și jurisprudența din alte țări, precum și cu tratatele și convențiile internaționale.
Competențe transversale	CT1. Dobândirea capacității de a susține public un discurs coerent și argumentat CT2. Formarea deprinderilor de lucru cu persoane care se adresează sau care fac obiectul activității autorităților juridice CT3. Dobândirea abilităților pentru redactarea: cererii de chemare în judecată, a rechizitoriului, a plângerii prealabile, a denunțului, a hotărârilor judecătorești etc.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Înțelegerea corelațiilor dintre normele procesuale și normele de drept substanțiale, dintre teorie și practică.
7.2 Obiectivele specifice	Formarea deprinderii de interpretare și apreciere a ideilor juridice Conștientizarea principalelor competențe specifice ale fiecărui domeniu din activitatea juridică (instanțe, parchete, cabinete de avocatură, notariate, executor judecătoresc etc.) Înșușirea deontologiei profesionale a juristului

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
8.2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
1. Studiarea legislației specifice locului de desfășurare a practicii. Sinteza legislației studiate	Dezbateri Analiza Explicații	10 ore
2. Studiarea actelor juridice specifice locului de desfășurare a practicii	Dezbateri Analiza Explicații	10 ore
3. Cercetarea aspectelor juridice avute în vedere la redactarea actelor juridice	Dezbateri Analiza Explicații	10 ore
4. Participarea la activitățile specifice locului de desfășurare a practicii	Dezbateri Analiza Explicații	9 ore
5. Redactarea de acte juridice specifice locului de desfășurare a practicii	Dezbateri Analiza Explicații	9 ore
6. Studiarea în arhivă a unor dosare deja finalizate pentru a conștientiza piesele necesare care se întocmesc până la soluționarea unor cauze	Dezbateri Analiza Explicații	9 ore
7. Studiarea unor hotărâri judecătorești din mapele de hotărâri privind conținutul și modalitatea de redactare a acestora	Dezbateri Analiza Explicații	9 ore
8. Implicarea concretă cu aprobarea conducătorului instituției în care se efectuează practică, în sprijinirea soluționării problematicei curente a compartimentului instituției.	Dezbateri Analiza Explicații	9 ore

9.Stabilirea contactului cu publicul și soluționarea concretă a cererilor, plângerilor, petițiilor	Dezbateri Analiza Explicatii	9 ore
Bibliografie: Ghid de practică Se consultă literatura de specialitate, se parcurge legislația și se analizează practica de specialitate în funcție de locul de desfășurare a practicii și de îndrumările tutorelui de practică		

9.Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținutul acestei discipline este conectat permanent la noile tendințe din practica și jurisprudență

10.Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	-	-	-
10.5 Seminar/laborator	<ul style="list-style-type: none"> ▪ să dovedească cunoașterea problemelor juridice dezbătute la locul de desfășurare a practicii ▪ capacitatea de identificarea a problemelor juridice ▪ expunerea coerentă a punctului de vedere exprimat ▪ succesiune logică și coerență în expunere ▪ corectitudinea punctului de vedere exprimat - 	<p>Colocviu</p> <p>Stagiul de practică se finalizează cu activitatea de verificare a Caietului de practică realizată de către cadrul didactic îndrumătorul de practică. Se acordă calificativ</p>	90%
	Se acordă din oficiu 1 punct		10%
10.6 Standard minim de performanță: Cerințe minime pentru nota 5,00 (cinci)- Prezentarea aspectelor juridice și a legislației relevante specifice locului de desfășurare a practicii.			

Data completării
28.09.2023

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Conf.univ.dr.Felicija Maxim

Data avizării în departament
29.09.2023

Semnătura directorului departamentului
Lector univ. Dr. Bogdan Virjan

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA TITU MAIORESCU BUCUREȘTI
1.2 Facultatea/Departamentul	FACULTATEA DE DREPT
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE DREPT PUBLIC
1.4 Domeniul de studii	DREPT
1.5 Ciclul de studii	MASTER
1.6 Programul de studii/Calificarea	DREPT MEDICAL

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	DREPT MEDICAL EUROPEAN						
Codul disciplinei	D.M.1.2.6						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. univ. dr. Roxana-Mariana Popescu						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. univ. dr. Roxana-Mariana Popescu						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	II	2.6 Tipul de evaluare	E2	2.7 Regimul disciplinei	DO

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	36	din care: 3.5 curs	24	3.6 seminar/laborator	12
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					40
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					40
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					30
Tutoriat					-
Examinări					4
Alte activități					-
3.7 Total ore studiu individual					114
3.9 Total ore pe semestru (3.4. + 3.7)					150
3.10 Numărul de credite					6

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Nu este cazul
4.2 de competențe	Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	Dacă la nivelul UTM sau conform legislației în vigoare se decide implementarea sistemului mixt sau sistemului online, activitatea didactică de învățare predare(curs) se va desfășura conform regulilor pe platforma Microsoft Teams utilizându-se toate mijloacele tehnice existente pe aceasta. Desfășurarea în format fizic a activităților didactice specifice activităților de învățare predare(curs) se desfășoară în săli care dispun de echipamente moderne de predare.
5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	Dacă la nivelul UTM sau conform legislației în vigoare se decide implementarea sistemului mixt sau sistemului online, activitatea didactică de aplicații practice(seminar) se va desfășura conform regulilor pe platforma Microsoft Teams utilizându-se toate mijloacele tehnice existente pe aceasta. Desfășurarea în format fizic a activităților didactice specifice aplicațiilor practice(seminar) se desfășoară în săli care dispun de echipamente moderne specifice.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> - cunoașterea legislației europene specifice dreptului medical; - utilizarea adecvată a conceptelor, teoriilor și metodologiilor specifice dreptului medical; - interpretarea, corelarea și compararea instituțiilor din dreptul național, dreptul Uniunii Europene și dreptul altor state în domeniul dreptului medical; - aplicarea tehnicilor și instrumentelor specific dreptului medical european; - utilizarea legislației europene în vederea soluționării corespunzătoare a situațiilor identificate în practică.
Competențe transversal	<ul style="list-style-type: none"> - utilizarea eficientă a resurselor de comunicare și a surselor de informare și de formare profesională asistată, atât în limba română, cât și într-o limbă de circulație internațională; - realizarea sarcinilor profesionale în mod eficient și responsabil, cu respectarea regulilor deontologice specifice domeniului.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Înșușirea de cunoștințe generale în domeniul dreptului medical european și utilizarea adecvată a noțiunilor specifice disciplinei.
7.2 Obiectivele specific	<ul style="list-style-type: none"> - cunoașterea, înțelegerea și utilizarea conceptelor, teoriilor, principiilor specifice cadrului normativ al Consiliului Europei și al Uniunii Europene în domeniul medical; - însușirea gradului de aplicare a normelor adoptate la nivelul Consiliului Europei; - Înțelegerea modului de aplicare a legislației primare și secundare a Uniunii Europene; - CUNOAȘTEREA aspectelor specifice prin aprofundarea jurisprudenței celor două instanțe europene.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Identificarea și invocarea tratatelor, a actelor juridice ale Uniunii Europene și a jurisprudenței CJUE 1.1. Aspecte practice ale documentării prin folosirea bazei de date a UE în domeniul legislației - Eur-lex 1.2. Particularități ale identificării jurisprudenței CJUE pe site-ul curia.europa.eu. Aspecte practice 1.3. Specificitatea tratatelor fundamentale ale UE 1.4. Caracteristici esențiale ale diferitelor acte juridice ale UE	Problematizare/ expunere asistată de calculator	2 ore
2. Principiile aplicării dreptului Uniunii Europene în raport cu dreptul național. Relevanță în contenciosul judecat de instanțele naționale 2.1. Principiul aplicabilității imediate a dreptului Uniunii Europene - aspecte practice 2.2. Principiul priorității ori supremației dreptului Uniunii Europene în raport de dreptul național - jurisprudență relevantă; 2.3. Principiul aplicabilității directe și efectului direct ale dreptului Uniunii Europene 2.4. Efectul indirect al dreptului Uniunii Europene	Problematizare/ expunere asistată de calculator	2 ore
3. Piața internă a sănătății (I) 3.1. Libera circulație a medicilor 3.2. Noțiunea de „lucrător” 3.3. Drepturi și obligații	Problematizare/ expunere asistată de calculator	3 ore
4. Piața internă a sănătății (II) 4.1. Libera circulație a serviciilor 4.2. Stabilirea cu titlu principal și stabilirea cu titlu secundar 4.3. Legislație și jurisprudență relevantă	Problematizare/ expunere asistată de calculator	3 ore
5. Piața internă a sănătății (III) 5.1. Libera circulație a mărfurilor 5.2. Noțiunea de „marfă” în dreptul UE. „Marfa” în domeniul medical	Problematizare/ expunere asistată de calculator	2 ore
6. Aspecte practice privind exercitarea profesiilor medicale la nivel european	Problematizare/ expunere asistată de calculator	3 ore
7. Protecția datelor cu caracter personal în domeniul medical 7.1. Aspecte practice	Problematizare/ expunere asistată de calculator	2 ore

8. Analiza art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului – Dreptul la respectarea vieții private și de familie 8.1. Domeniul de aplicare al art. 8 8.2. Jurisprudența CEDO cu privire la protecția vieții private, cu incidență în materia dreptului medical	Problematizare/ expunere asistată de calculator	1 oră
9. Aspecte practice referitoare la protejarea sănătății – jurisprudență CEDO 9.1. Accesul la tratamente sau medicamente experimentale 9.2. Accesul la dosarul medical personal 8.3. Vaccinarea obligatorie	Problematizare/ expunere asistată de calculator	2 ore
10. Drepturile în materie de sănătate ale persoanelor private de libertate	Problematizare/ expunere asistată de calculator	2 ore
11. Persoanele cu dizabilități și Convenția Europeană a Drepturilor Omului	Problematizare/ expunere asistată de calculator	2 ore
Bibliografie Doctrină: <ol style="list-style-type: none"> 1. Bîrsan, Corneliu, <i>Convenția europeană a drepturilor omului: comentariu pe articole. Vol. 1: Drepturi si libertăți</i>, All Beck; București, 2005; 2. Craig, Paul; de Búrca, Gráinne, <i>Dreptul Uniunii Europene. Comentarii, jurisprudență și doctrină</i>, ediția a VI-a, Editura Hamangiu, București, 2017; 3. Fuerea, Augustin, <i>Dreptul Uniunii Europene. Principii, acțiuni, libertăți</i>, Editura Universul Juridic, București, 2016; 4. Radu, Răzvan Horațiu, <i>Convenția europeană a drepturilor omului: curs universitar</i>, Universul Juridic; Bucuresti, 2021; 5. Herring, Jonathan, <i>Medical Law and Ethics</i>, 7 th, Oxford University Press, 2017; 6. Carr, Claudia, <i>Unlocking Medical Law and Ethics</i>, Routledge, 2015; Legislație: <ol style="list-style-type: none"> 1. Constituția României, republicată; 2. Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale; 3. Tratatul de aderare a României la Uniunea Europeană (ratificat prin Legea nr.157/2005); 4. Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (versiunea consolidată, publicată în Jurnalul Oficial Seria C 202, 2016); 5. Tratatul privind Uniunea Europeană (versiunea consolidată, publicată în Jurnalul Oficial Seria C 202, 2016). Site-uri: <ul style="list-style-type: none"> - www.eur-lex.europa.eu - legislația Uniunii Europene; - www.coe.int – Consiliul Europei. 		
8.2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
1. Aspecte practice privind identificarea și invocarea legislației UE și a principiilor dreptului UE - relevanță în contenciosul judecat de instanțele naționale	Studii de caz, activitate cu caracter interactiv	2 ore
2. Piața internă a sănătății 2.1. Libera circulație a medicilor 2.2. Libera circulație a mărfurilor. Noțiunea de „marfă” în dreptul UE. „Marfa” în domeniul medical 2.3. Legislație și jurisprudență relevantă	Studii de caz, activitate cu caracter interactiv	1 ore
3. Aspecte practice privind exercitarea profesiilor medicale la nivel european	Studii de caz, activitate cu caracter interactiv	2 ore
4. Studii de caz privind protecția datelor cu caracter personal în domeniul medical	Studii de caz, activitate cu caracter interactiv	1 ore
5. Jurisprudența CEDO cu privire la art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului – Dreptul la respectarea vieții private și de familie - incidență în materia dreptului medical	Studii de caz, activitate cu caracter interactiv	2 ore
6. Aspecte practice referitoare la protejarea sănătății – jurisprudență CEDO	Studii de caz, activitate cu caracter interactiv	2 ore
10. Studii de caz privind drepturile în materie de sănătate ale persoanelor private de libertate și ale persoanelor cu dizabilități - Convenția Europeană a Drepturilor Omului și jurisprudența CEDO	Studii de caz, activitate cu caracter interactiv	2 ore
Bibliografie Doctrină: <ol style="list-style-type: none"> 1. Bîrsan, Corneliu, <i>Convenția europeană a drepturilor omului: comentariu pe articole. Vol. 1: Drepturi si libertăți</i>, All Beck; București, 2005; 		

2. Craig, Paul; de Búrca, Gráinne, *Dreptul Uniunii Europene. Comentarii, jurisprudență și doctrină*, ediția a VI-a, Editura Hamangiu, București, 2017;
3. Fuerea, Augustin, *Dreptul Uniunii Europene. Principii, acțiuni, libertăți*, Editura Universul Juridic, București, 2016;
4. Fuerea, Augustin, *Manualul Uniunii Europene*, ediția a VI-a, revăzută și adăugită, Editura Universul Juridic, București, 2016;
5. Radu, Răzvan Horațiu, *Convenția europeană a drepturilor omului: curs universitar*, Universul Juridic; București, 2021;
6. Selejan-Gutan, Bianca, *Protecția europeană a drepturilor omului*, ediția a 5-a, Hamangiu, București, 2018;
7. Herring, Jonathan, *Medical Law and Ethics*, 7 th, Oxford University Press, 2017;
8. Carr, Claudia, *Beginning Medical Law*, Routledge, 2015;
9. Carr, Claudia, *Unlocking Medical Law and Ethics*, Routledge, 2015;
10. Den Exter, Andre; Hervey, Tamara, *European Union Health Law: Treaties and Legislation*, Maklu Publishers, 2012.

Culegeri:

1. Bercea, Raluca; Doroga, Sorina, *Dreptul Uniunii Europene în hotărâri și cazuri practice*, ediția a 2-a, revăzută și adăugită, Editura Universul Juridic, București, 2019;
2. Fuerea, Augustin (coordonare și prefațare ediție), *Tratatele fundamentale ale Uniunii Europene*, Editura C.H.Beck, București, 2017.

Legislație:

6. Constituția României, republicată;
7. Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale;
8. Tratatul de aderare a României la Uniunea Europeană (ratificat prin Legea nr.157/2005);
9. Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (versiunea consolidată, publicată în Jurnalul Oficial Seria C 202, 2016);
10. Tratatul privind Uniunea Europeană (versiunea consolidată, publicată în Jurnalul Oficial Seria C 202, 2016).

Site-uri:

- www.curia.europa.eu – Curtea de Justiție a Uniunii Europene; jurisprudență istorică;
- www.eur-lex.europa.eu - legislația Uniunii Europene;
- www.coe.int – Consiliul Europei;
- <https://www.echr.coe.int/> - Curtea Europeană a Drepturilor Omului;
- www.ier.ro – Institutul European din România.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este în conformitate cu cerințele pieței juridice, avându-se în vedere necesitatea asigurării unui grad ridicat de protecție al dreptului la sănătate a cetățenilor europeni prin implicarea activă și corespunzătoare a juriștilor, dar și prin conștientizarea drepturilor pacienților, dar și a celor care exercită diverse profesii din domeniul medical)

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Insușirea cunoștințelor teoretice și practice	Examen	40%
	Realizarea unui proiect teoretico-aplicativ	Proiect	25%
10.5 Seminar/laborator	Participare activă la elaborarea de aplicații	Evaluare permanentă	25%
	Se acordă din oficiu 1 punct		

10.6 Standard minim de performanță
Pentru promovare, nota la evaluarea finală trebuie să fie minim 5.

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data completării

Conf. univ. dr. Roxana-Mariana Popescu

Conf. univ. dr. Roxana-Mariana Popescu

28.09.2023

Data avizării în departament

Semnătura directorului departamentului

29.09.2023

Lector univ. dr. Bogdan Virjan

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA TITU MAIORESCU BUCUREȘTI
1.2 Facultatea/Departamentul	FACULTATEA DE DREPT
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE DREPT PUBLIC
1.4 Domeniul de studii	DREPT
1.5 Ciclul de studii	MASTER
1.6 Programul de studii/Calificarea	DREPT MEDICAL

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei		INFRAȚIUNI SPECIFICE DREPTULUI MEDICAL- MODALITĂȚI DE INVESTIGARE CRIMINALISTICĂ (2)					
Codul disciplinei		D.M.1.2.7.					
2.2 Titularul activităților de curs		Lector universitar dr. Gheorghe Muscalu					
2.3 Titularul activităților de seminar		Lector universitar dr. Gheorghe Muscalu					
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	II	2.6 Tipul de evaluare	E2	2.7 Regimul disciplinei	Ob.

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	36	din care: 3.5 curs	12	3.6 seminar/laborator	24
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					45
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					37
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					30
Tutoriat					-
Examinări					2
Alte activități					-
3.7 Total ore studiu individual					114
3.9 Total ore pe semestru (3.4. + 3.7)					150
3.10 Numărul de credite					6

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	
4.2 de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	Dacă la nivelul UTM sau conform legislației în vigoare se decide implementarea sistemului mixt sau sistemului online, activitatea didactică de învățare predare(curs) se va desfășura conform regulilor pe platforma Microsoft Teams utilizându-se toate
-------------------------------	--

	mijloacele tehnice existente pe aceasta. Desfășurarea în format fizic a activităților didactice specifice activităților de învățare predare(curs) se desfășoară în săli care dispun de echipamente moderne de predare.
5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	Dacă la nivelul UTM sau conform legislației în vigoare se decide implementarea sistemului mixt sau sistemului online, activitatea didactică de aplicații practice(seminar) se va desfășura conform regulilor pe platforma Microsoft Teams utilizându-se toate mijloacele tehnice existente pe aceasta. Desfășurarea în format fizic a activităților didactice specifice aplicațiilor practice(seminar) se desfășoară în săli care dispun de echipamente moderne specifice.

6.Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>CP1.Cunoașterea și înțelegerea noțiunilor specifice disciplinei;</p> <p>CP2.Capacitatea de analiză și sinteză, organizare și planificare a cunoștințe de bază necesare unei profesii,</p> <p>CP3.Capacitatea de a soluționa probleme, de a lua decizii, de a susține public un discurs coerent, logic și retoric</p> <p>CP4.Interpretarea corectă a modalitatilor tehnico-stiintifice de efectuare a urmaririi penale(de exemplu statisticile criminale)</p> <p>CP5.Evaluarea critică a elementelor metodologice de investigare a diferitelor fapte din domeniul medical.</p>
Competențe transversale	<p>CT1.Capacitatea de a transpune în practică cunoștințe dobândite, abilități de cercetare, capacitatea de adaptare la noi situații, creativitate,</p> <p>CT2.capacitatea de a se adapta procesului de integrare europeană și de armonizare a legislației, abilitatea de a lucra independent,</p> <p>CT3.capacitatea de a concepe proiecte și de a le derula</p>

7.Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<p>Cunoașterea și înțelegerea corectă a sensului unor noțiuni precum: tehica, tactica și metodologie, a caracterului complex al anchetei penale și a componentelor și etapelor investigației criminalistice în domeniul medical</p> <p>Explicarea și interpretarea regulilor tactice de ancheta, a mecanismelor psihologice ale comportamentului infracțional și a structurii și tendințelor criminalității în domeniul medical</p>
7.2 Obiectivele specifice	<p>Interpretarea corectă a modalitatilor tehnico-stiintifice de efectuare a urmaririi penale(de exemplu statisticile criminale)</p> <p>Evaluarea critică a elementelor metodologice de investigare a diferitelor fapte din domeniul medical</p> <p>Înțelegerea locului și rolului investigațiilor criminalistice în domeniul criminalității medicale</p> <p>Promovarea unor obiective în abordarea faptelor circumscrise culpelor medicale</p> <p>Cultivarea și promovarea valorilor științifice care trebuie să se afle la baza unei politici preventiv-represive inteligente</p>

8.Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Principiile și metodologia investigațiilor criminalistice Tehnici moderne de laborator destinate investigațiilor criminalistice. Identificarea criminalistica.	Prelegere - Curs interactiv, explicații oferite de profesor masteranzilor	2 ore
Tipologia investigării principalelor urme biologice de natură umană. Examinarea fizică.	Prelegere - Curs interactiv, explicații oferite de profesor masteranzilor	2 ore

Tehnici de identificare a persoanelor dupa semnalmente exterioare, dupa voce si prin alte elemente criminalistice	Prelegere - Curs interactiv, explicatii oferite de profesor masteranzilor	2 ore
Cercetarea criminalistica a falsului în documentele medicale. Cercetarea la fata locului	Prelegere - Curs interactiv, explicatii oferite de profesor masteranzilor	2 ore
Elemente de tactica criminalistica privind procedura de efectuare a constatarii experizei criminalistice și medico-legale	Prelegere - Curs interactiv, explicatii oferite de profesor masteranzilor	1 oră
Particularitati tactice ale audierii persoanei vatamate Tactica ascultarii suspectului sau a inculpatului. Tactica ascultarii martorilor	Prelegere - Curs interactiv, explicatii oferite de profesor masteranzilor	1 oră
Tactica efectuării perchezitiei : ridicarea de obiecte si inscrisuri Reguli si procedee tactice aplicate in efectuarea unor acte de urmarire penala	Prelegere - Curs interactiv, explicatii oferite de profesor masteranzilor	1 oră
Elemente metodologice de investigare a infractiunilor din domeniul criminalitatii informatice	Prelegere - Curs interactiv, explicatii oferite de profesor masteranzilor	1 oră
<p>Bibliografie</p> <p>o EMILIAN STANCU - TRATAT DE <i>Criminalistica</i>, Ed. Universul Juridic, Ed. 6, Buc., 2015</p> <p>o EMILIAN STANCU - TRATAT DE <i>Criminalistica</i>, Ed. Universul Juridic, Ed. 3 și 4 si 5(2004-2007-2010)</p> <p>o Nicolae Volonciu, Andreea Simona Uzlău (coordonatori), Corina Voicu, Raluca Moroșanu, Victor Văduva, Georgiana Tudor, Daniel Atasiei, Teodor-Viorel Gheorghe, Cristinel Ghigheci, Cătălin Mihai Chiriță – Codul de procedură penală comentat, ediția a 3-a, Editura Hamangiu, București, 2017</p> <p>o A.T. Moldovan, Tratat de drept medical, Ed. All Beck, București, 2002</p> <p>o Corina Voicu, Andreea Simona Uzlău, Georgiana Tudor, Victor Văduva – Noul Cod de procedură penală. Ghid de aplicare pentru practicieni – Ed. Hamangiu, București 2014</p> <p>o Noul Cod penal și reglementările anterioare. Prezentare comparativă. Ediție îngrijită și adnotată de Corina Voicu și Andreea Simona Uzlău – Editura Hamangiu, București 2014</p> <p>o Revista Dreptul</p> <p>o Legea nr. 95/2006</p> <p>o Val McDERMID, (2014), <i>Forensic: The Anatomy of Crime</i>, Profile Books Ltd, Great Britain</p> <p>o ILIE PASCU, ANDREEA SIMONA UZLAU, GHEORGHE MUSCALU, Drept penal. Partea generala. Editia a 5 a, Ed Hamangiu, 2023</p> <p>o ION NEAGU, Tratat de procedura penala , editia a II a, Ed Universul Juridic, 2015.</p> <p>o C. BULAI, A. FILIPAS, C. MITRACHE, Institutii de drept penal, Ed. TREI, Bucuresti, 2001</p> <p>o AUREL CIOPRAGA și IONEL IACOBUT, Criminalistica , Ed. Chemarea, Iași 1997</p> <p>o VLADIMIR BELIS,(2021), <i>Medicina legala in facultatile de drept si justitie</i>, Bucuresti, Editura Universul Juridic</p> <p>o VALERIAN CIOCLEI , Drept penal. Partea Specială I .Infractiuni contra persoanei si infractiuni contra patrimoniului, Ed. CH Beck, București, 2016</p> <p>o Reviste de specialitate , din literatura română și străină cum ar fi cele publicate de Parchetul General de pe lângă Curtea Supremă de Justiție, Ministerul de Interne, Analele Universităților din București și Cluj-Napoca, Revista INTERPOL, publicațiile de specialitate ale F.B.I.. și Revista Criminalistica , editată de Asociația Criminaliștilor din România.</p> <p>o BOROI ALEXANDRU Drept penal, partea speciala, , CH Beck, ed. a 2-a, 2016</p>		
8.2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
Principiile investigatiilor si identificarii criminalistice Obiectul si principiile identificarii criminalistice Metodologia identificarii criminalistice Mijloace tehnico-stiintifice folosite in cercetarea la fata locului Laboratoarele criminalistice ;principalele tehnici si metode de investigare	Seminar interactiv în laboratorul de criminalistică	2 ore
Cercetarea urmelor de sange, saliva si sperma Elemente de investigare si identificare biocriminalistica pe	Seminar interactiv în laboratorul de criminalistică	2 ore

baza profilului A.D.N.Expertiza genetica judiciara. Cercetarea firului de par uman		
Identificarea persoanelor si cadavrelor dupa semnalmentele exterioare Identificarea persoanelor dupa voce si vorbire Metode biometrice de identificare	Seminar interactiv în laboratorul de criminalistică	2 ore
Notiuni generale privind cercetarea criminalistica a inrisurilor sau documentelor Elemente de grafoscopie judiciara Cercetarea criminalistica a falsului material in inrisuri Cercetarea textelor dactilografiate si a altor categorii de falsuri Reguli tactice ale cercetarii la fata locului	Seminar interactiv în laboratorul de criminalistică	2 ore
Procesul psihologic de formare a declaratiilor martorilor Reguli tactice aplicate in ascultarea martorilor Particularitatile tactice aplicate in ascultarea martorilor minori si a altor categorii de martori Consemnarea declaratiilor martorilor, alte metode tehnice de fixare	Seminar interactiv în laboratorul de criminalistică	4 ore
Consideratii privind psihologia persoanei vatamate Tactica audierii propriu-zise a persoanei vatamate Privire asupra semnificatiei interogatoriului in procesul judiciar Reguli si procedee tactice aplicate in ascultarea suspectului sau a inculpatului Modalitati tehnico-tactice de depistare a comportamentului simulat	Seminar interactiv în laboratorul de criminalistică	4 ore
Importanta, reglementarea procesual penala si pregatirea perchezitiei Reguli tactice de efectuare a perchezitiei Particularitati privind efectuarea unor categorii de perchezitii domiciliare sau la locul de muncă Ridicarea de obiecte si de inrisuri Tactica efectuării confruntării Tactica efectuării prezentării pentru recunoastere	Seminar interactiv în laboratorul de criminalistică	4 ore
Cadrul metodologic general al investigatiilor si problemele obiect al probatiunii Cercetarea la fata locului in cazul mortii violente Particularitati ale cercetarii scenei infractiunii in functie de modul de suprimare a vietii victimei. Principalele acte de urmarire penala efectuate in investigarea mortii violente sau produse din culpă medicală	Seminar interactiv în laboratorul de criminalistică	2 ore
Constatarea infractiunilor flagrante Efectuarea principalelor acte de urmarire penala Modalitati de savarsire a infractiunilor cibernetice Investigarea propriu-zisa a infractiunilor informatice	Seminar interactiv în laboratorul de criminalistică	2 ore
Bibliografie o EMILIAN STANCU - TRATAT DE <i>Criminalistica</i> , Ed. Universul Juridic, Ed. 6, Buc., 2015 o EMILIAN STANCU - TRATAT DE <i>Criminalistica</i> , Ed. Universul Juridic, Ed. 3 și 4 si 5(2004-2007-2010) o Nicolae Volonciu, Andreea Simona Uzlău (coordonatori), Corina Voicu, Raluca Moroșanu, Victor Văduva, Georgiana Tudor, Daniel Atășei, Teodor-Viorel Gheorghe, Cristinel Ghigheci, Cătălin Mihai Chiriță – Codul de procedură penală comentat, ediția a 3-a, Editura Hamangiu, București, 2017 o A.T. Moldovan, Tratat de drept medical, Ed. All Beck, București, 2002		

- o Corina Voicu, Andreea Simona Uzlău, Georgiana Tudor, Victor Văduva – Noul Cod de procedură penală. Ghid de aplicare pentru practicieni – Ed. Hamangiu, București 2014
- o Noul Cod penal și reglementările anterioare. Prezentare comparativă. Ediție îngrijită și adnotată de Corina Voicu și Andreea Simona Uzlău – Editura Hamangiu, București 2014
- o Revista Dreptul
- o Legea nr. 95/2006
- o Val McDERMID, (2014), *Forensic: The Anatomy of Crime*, Profile Books Ltd, Great Britain
- o ILIE PASCU, ANDREEA SIMONA UZLAU, GHEORGHE MUSCALU, Drept penal. Partea generală. Ediția a 5 a, Ed Hamangiu, 2023
- o ION NEAGU, Tratat de procedura penală, ediția a II a, Ed Universul Juridic, 2015.
- o C. BULAI, A. FILIPAS, C. MITRACHE, Institutii de drept penal, Ed. TREI, Bucuresti, 2001
- o AUREL CIOPRAGA și IONEL IACOBUT, Criminalistica, Ed. Chemarea, Iași 1997
- o VLADIMIR BELIS, (2021), *Medicina legala in facultatile de drept si justitie*, Bucuresti, Editura Universul Juridic
- o VALERIAN CIOCLEI, Drept penal. Partea Specială I. Infrațiuni contra persoanei și infrațiuni contra patrimoniului, Ed. CH Beck, București, 2016
- o Reviste de specialitate, din literatura română și străină cum ar fi cele publicate de Parchetul General de pe lângă Curtea Supremă de Justiție, Ministerul de Interne, Analele Universităților din București și Cluj-Napoca, Revista INTERPOL, publicațiile de specialitate ale F.B.I. și Revista Criminalistica, editată de Asociația Criminaliștilor din România.
- o BOROI ALEXANDRU Drept penal, partea specială, CH Beck, ed. a 2-a, 2016

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul acestei discipline atât sub aspect teoretic cât și aplicativ este adaptat permanent la cerințele practicii instanțelor de judecată în materie penală.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Prelegeri interactive, întrebări	Examen	70%
10.5 Seminar/laborator	Participare activă la seminar	Întrebări, observare directă	20%
	Se acordă din oficiu 1 punct		10%
10.6 Standard minim de performanță			

Data completării

28.09.2023

Semnătură titularului de curs

Lector univ. dr. Gheorghe Muscălu

Semnătura titularului de seminar

Lector univ. dr. Gheorghe Muscălu

Data avizării în departament

29.09.2023

Semnătura directorului departamentului

Lector univ. Dr. Bogdan Vîrjan

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA TITU MAIORESCU-BUCUREȘTI
1.2 Facultatea/Departamentul	FACULTATEA DE DREPT
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE DREPT PUBLIC
1.4 Domeniul de studii	DREPT
1.5 Ciclul de studii	MASTER
1.6 Programul de studii/Calificarea	DREPT MEDICAL

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	BIOETICĂ ȘI MALPRAXIS MEDICAL						
Codul disciplinei	D.M. 1.2.8.						
2.2 Titularul activităților de curs	DR.Cristina Teodora Pop						
2.3 Titularul activităților de seminar	Dr. Cristina Teodora Pop						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	II	2.6 Tipul de evaluare	E2	2.7 Regimul disciplinei	DO

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	36	din care: 3.5 curs	24	3.6 seminar/laborator	12
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					25
Tutoriat					-
Examinări					4
Alte activități					-
3.7 Total ore studiu individual					89
3.9 Total ore pe semestru (3.4. + 3.7)					125
3.10 Numărul de credite					5

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	-
4.2 de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	Dacă la nivelul UTM sau conform legislației în vigoare se decide implementarea sistemului mixt sau sistemului online, activitatea didactica de învățare predare(curs) se va desfasura conform regulilor pe platforma Microsoft Teams utilizandu-se toate mijloacele tehnice existente pe aceasta. Desfășurarea în format fizic a activităților didactice specifice activităților de învățare
-------------------------------	--

	predare(curs) se desfasoara in sali care dispun de echipamente moderne de predare.
5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	Dacă la nivelul UTM sau conform legislației în vigoare se decide implementarea sistemului mixt sau sistemului online, activitatea didactica de aplicații practice(seminar) se va desfasura conform regulilor pe platforma Microsoft Teams utilizandu-se toate mijloacele tehnice existente pe aceasta. Desfășurarea în format fizic a activităților didactice specifice aplicațiilor practice(seminar) se desfasoara in sali care dispun de echipamente moderne specifice.

6.Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	Identificarea prevederilor legale interne și internaționale aplicabile bioticii. Definirea malpraxisului medical si a responsabilității medicale.
Competențe transversale	Înșușirea de către studenți a normelor biotice si aplicațiile acestora in practica medicinei. Înțelegerea cazurilor in care este pusa in discuție responsabilitatea medicala.

7.Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Definirea malpraxisului medical si a responsabilitatii medicale. Înșușirea prevederilor legale interne și internaționale aplicabile bioeticii
7.2 Obiectivele specifice	Asimilarea de catre studenti a normelor bioetice si aplicatiile acestora in practica medicinei Studiul, analiza si incadrarea juridica a cazurilor in care este pusa in discutie responsabilitatea medicala.

8.Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Bioetica. Dispoziții legale naționale, europene și internaționale incidente în domeniul bioeticii. Drepturile omului și bioetica. Principiul garantării demnității umane	Prezentarea interactivă	4 ore
2. Bioetica raportului medic-pacient și a consimțământului informat. Aspecte de bioetică referitoare la soluționarea cauzelor de malpraxis medical	Prezentarea interactivă	4 ore
3. Bioetica începutului și a sfârșitului vieții persoanei fizice. Reproducerea umană asistată, întreruperea cursului sarcinii și eutanasia	Prezentarea interactivă	4 ore
4. Bioetica transplantului de organe, țesuturi și celule de origine umană. Regimul juridic al medicamentelor experimentale de uz uman și al cercetării științifice în domeniul biologiei și medicine. Consimțământul informat în activitatea medicală de cercetare științifică în domeniul biologiei și medicine		4 ore
5. Probele biologice, datele genetice și experimentele genetice. Interzicerea clonării ființelor umane. Răspunderea juridică; infracțiuni ce pot fi săvârșite în domeniul geneticai umane	Prezentarea interactivă	4 ore

4 Drepturile pacienților. Fundamentele și reglementarea drepturilor pacienților la nivel național, european și internațional	Prezentarea interactivă	4 ore
Bibliografie		
Charles A. Erin, Suzanne Ost – <i>The Criminal Justice System and Health Care</i> , Oxford University Press, 2009;		
Michael Freeman- <i>Law and Bioethics: Current Legal Issues</i> , Volume 11, Oxford University Press, 2008;		
I. CĂRȚI		
1. Anja J. Karnein – <i>A Theory of Unborn Life: From Abortion to Genetic Manipulation</i> , Oxford University Press, 2012;		
2. Therese Murphy – <i>New Technologies and Human Rights</i> , Oxford University Press, 2009;		
3. Peter A. Singer – <i>The Cambridge Textbook of Bioethics</i> , Cambridge University Press, 2008;		
4. Cristina Teodora Pop – <i>Răspunderea penală medicală</i> , Editura Hamangiu, 2022, în curs de apariție;		
5. Florin I. Mangu – <i>Malpraxisul medical. Răspunderea civilă medicală</i> , Ed. Wolters Kluwer, 2010;		
II. ARTICOLE		
1. Cristina Teodora Pop – <i>Perspectiva legiferării în România a cardului european de donator</i> , Revista „Fortuna” a Baroului Sibiu, Nr.1-2/2009;		
2. Cristina Teodora Pop – <i>Criminal protection of social values regulated by the Oviedo Convention</i> , în volumul Conferinței internaționale Uniformization of the law - legal effects and social, political, administrative implications, Iași, 23-25 octombrie 2014 / Universitatea Titu Maiorescu. - București: Editura Hamangiu, 2014, ISBN 978-606-27-0138-3, pp. 662-669;		
3. Cristina Teodora Pop - <i>The Happiness and the Right to Health</i> , în publicația Interdisciplinary Approaches Between Traditional and Modern Methos, Volume III, Issue 1 (7) / 2015, pp. 57-60. ISSN: 2360 – 2554;		
4. Cristina Teodora Pop - <i>The Criminal Responsibility of the Doctors for the Infringement of Bribery</i> , în volumul conferinței Law between modernization and tradition. Implications for the legal, political, administrative and public order organization, București, Editura Hamangiu, ISBN 978-606-27-0222-9, p. 831-837;		
5. Cristina Teodora Pop - <i>Repere istorice ale dreptului medical</i> , în <i>Malpraxis medical</i> , coord. E. Toader, V. Astărăstoia, Editura "Gr. T. Popa", U.M.F. Iași, 2016;		
6. Cristina Teodora Pop - <i>The Patient's Health Electronic File vs. The Right to Private Life</i> , in Revista Curentul Juridic 2019, Vol. 76, Nr. 1, pp. 13-22;		
7. Cristina Teodora Pop - <i>The Effects of the Recent Modifications of the Romanian Criminal Legislation on the Criminal Liability of Physicians</i> , în Revista Curentul Juridic, 2020, vol.81, nr.2;		
8. Cristina Teodora Pop - <i>Dreptul la viață al fătusului uman</i> , în curs de publicare în volumul Conferinței „Demnitatea umană în abordări multidisciplinare”, organizată de Academia Română – Filiala Iași, 1 iulie 2021, online, Editura Academiei Române;		
III. LEGISLAȚIE		
1. Constituția României		
2. Convenția europeană pentru protecția drepturilor omului și a demnității ființei umane față de aplicațiile biologiei și medicinei (Oviedo la 4 aprilie 1997);		
3. Protocolul adițional la Convenția europeană pentru protecția drepturilor omului și a demnității ființei umane față de aplicațiile biologiei și medicinei referitor la interzicerea clonării ființelor umane (Paris la 12 ianuarie 1998);		
4. Protocolul adițional la Convenția europeană pentru protecția drepturilor omului și a demnității ființei umane față de aplicațiile biologiei și medicinei referitor la transplantul de organe și țesuturi de origine umană (Strasbourg la 20 februarie 2015)		
5. Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, cu modificările și completările ulterioare;		
6. Legea nr.46/2003 privind drepturile pacientului, cu modificările și completările ulterioare;		
4.	Metode de predare	Observații
1. Drepturile omului și bioetica. Principiul garantării demnității umane în istoria bioeticii	Seminar interactiv	4 ore
2. Aspecte de bioetică în jurisprudența instanțelor naționale și în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului referitoare la raportul medic-pacient, la consimțământul informat al pacientului și la soluționarea cauzelor de malpraxis medical	Seminar interactiv	4 ore
3. Aplicații referitoare la bioetica începutului și a sfârșitului vieții persoanei fizice. Aplicații în domeniul bioeticii reproducerii umane asistate, a întreruperii cursului sarcinii și a eutanasiei	Seminar interactiv	4 ore
4. Aplicații referitoare la regimul juridic al medicamentelor experimentale de uz uman și al cercetării științifice în domeniul biologiei și medicinei. Aspecte de bioetică	Seminar interactiv	4 ore
5. Aspecte de bioetică în jurisprudența instanțelor naționale și în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului referitoare	Seminar interactiv	4 ore

la probele biologice, la datele genetice și la experimentele genetice. Interzicerea clonării ființelor umane		
6. Aspecte de bioetică în jurisprudența instanțelor naționale și în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului referitoare la drepturile pacienților	Seminar interactiv	4 ore

Bibliografie

Charles A. Erin, Suzanne Ost – *The Criminal Justice System and Health Care*, Oxford University Press, 2009;
 Michael Freeman- *Law and Bioethics: Current Legal Issues*, Volume 11, Oxford University Press, 2008;
 Anja J. Karnein – *A Theory of Unborn Life: From Abortion to Genetic Manipulation*, Oxford University Press, 2012;
 Therese Murphy – *New Technologies and Human Rights*, Oxford University Press, 2009;
 Peter A. Singer – *The Cambridge Textbook of Bioethics*, Cambridge University Press, 2008;

Florin I. Mangu – *Malpraxisul medical. Răspunderea civilă medicală*, Ed. Wolters Kluwer, 2010;

Stan C.- *Introducere în bioetică*, Ed. Conphys, 2007;

Stan C.- *Malpraxisul medical*, Ed. Etna, 2009;

Astarastoae V., Loue S. *Etica și cercetare biomedicală*, Ed. GR. T. POPA , 2014;

Cristina T. Pop - *The Patient'S Health Electronic File Vs. The Right To Private Life*, Revista Curentul Juridic, Martie 2019, Volumul 76, pp.13-22;

Constituția României

Convenția europeană pentru protecția drepturilor omului și a demnității ființei umane față de aplicațiile biologiei și medicinei (Oviedo la 4 aprilie 1997);

Protocolul adițional la Convenția europeană pentru protecția drepturilor omului și a demnității ființei umane față de aplicațiile biologiei și medicinei referitor la interzicerea clonării ființelor umane (Paris la 12 ianuarie 1998);

Protocolul adițional la Convenția europeană pentru protecția drepturilor omului și a demnității ființei umane față de aplicațiile biologiei și medicinei referitor la transplantul de organe și țesuturi de origine umană (Strasbourg la 20 februarie 2015)

Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr.46/2003 privind drepturile pacientului, cu modificările și completările ulterioare;

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi

10. Evaluare

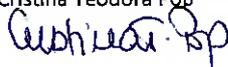
Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	- răspunsurile la examen / verificare (evaluarea finală)	Referat	70%
	- răspunsurile finale la lucrările practice de laborator		
10.5 Seminar/laborator	- testarea periodică prin lucrări de control / colocvii		20%
	- testarea continuă pe parcursul semestrului		
	Se acordă din oficiu 1 punct		10%

10.6 Standard minim de performanță

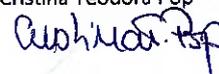
- prezentarea la examen ;
- completarea corecta a unor subiecte la examenul final

Data completării
02.10.2023

Semnătura titularului de curs
Dr. Cristina Teodora Pop

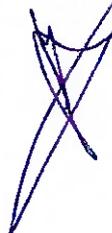

Semnătura titularului de seminar
Dr.Cristina Teodora Pop

Data avizării de departament
02.10.2023

Semnătura directorului de departament
Lector univ. Dr. Bogdan Vîrjan

FIȘA DISCIPLINEI

1.Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA TITU MAIORESCU-BUCUREȘTI
1.2 Facultatea/Departamentul	FACULTATEA DE DREPT
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE DREPT PUBLIC
1.4 Domeniul de studii	DREPT
1.5 Ciclul de studii	MASTER
1.6 Programul de studii/Calificarea	DREPT MEDICAL

2.Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	ORGANIZAREA PROFESIONALĂ ȘI INTEGRITATEA PROFESIEI MEDICALE						
Codul disciplinei	D.M.1.2.9.						
2.2 Titularul activităților de curs	Lector univ.dr.Manuela Sîrbu						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lector univ.dr.Manuela Sîrbu						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	II	2.6 Tipul de evaluare	E2	2.7 Regimul disciplinei	DO

3.Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	36	din care: 3.5 curs	12	3.6 seminar/laborator	24
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					25
Tutoriat					-
Examinări					4
Alte activități					-
3.7 Total ore studiu individual					89
3.9 Total ore pe semestru (3.4. + 3.7)					125
3.10 Numărul de credite					5

4.Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	
4.2 de competențe	

5.Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	In condițiile desfășurării activităților didactice în mediul online, cursul se desfășoară pe platforma Teams. In condițiile desfășurării activităților didactice cu prezență fizică, cursul se desfășoară în sala de curs dotată cu videoprojector.
5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	In condițiile desfășurării activităților didactice în mediul online, seminarul se desfășoară pe platforma Teams. In condițiile desfășurării activităților didactice cu prezență fizică, seminarul se desfășoară în sala de seminar dotată cu videoprojector.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>CP1. Cunoașterea și înțelegerea specificității dreptului medical;</p> <p>CP2. Dezvoltarea capacității de aplicare în practică a noțiunilor specifice legislației medicale</p> <p>CP3. Dezvoltarea aptitudinilor de analiză și aplicare comparativă a noțiunilor specifice diferitelor instituții</p> <p>CP4. Deprinderea abilității de relaționare între diverse izvoare de drept incidente în interiorul materiei și dezvoltarea aptitudinilor de aplicare corectă a normelor care trebuie aplicate într-un spațiu normativ pluralist (legislație națională, dreptul Uniunii Europene)</p> <p>CP5. Elaborarea de proiecte profesionale utilizând un spectru variat de metode cantitative și calitative</p>
Competențe transversale	<p>CT1. Stimularea interesului pentru perfecționarea pregătirii profesionale</p> <p>CT2. Respectarea și dezvoltarea valorilor și eticii profesionale</p> <p>CT3. Executarea unor sarcini profesionale complexe în condiții de autonomie și independență profesională</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Dezvoltarea abilităților necesare pentru cunoașterea și aplicarea în practică a normelor specifice dreptului medical în România.
7.2 Obiectivele specifice	<p>Asimilarea noțiunilor teoretice de bază din domeniul eticii activității medicale în diverse specialități medicale și în cercetarea biomedicală.</p> <p>Evaluarea abaterilor etice medicale familiarizarea masterandului cu elemente de deontologie, în scopul dezvoltării abilităților comportamentale care să permită abordarea optimă a pacientului.</p> <p>Formarea unei conduite socio-profesionale care să respecte cerințele codurilor etice și deontologice, în conformitate cu legislația în vigoare</p> <p>Aplicarea corectă a normelor incidente într-un spațiu normativ pluralist (legislație națională, dreptul Uniunii Europene, Convenția Europeană a Drepturilor Omului)</p>

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Introducere în studiul legislației medicale. Descrierea generală a cadrului juridic din Uniunea Europeană și România cu relevanță în exercitarea profesiilor medicale. Condițiile de exercitare a profesiei de medic în România și în Uniunea Europeană	Prezentarea interactivă.	2 ore
Deontologia profesiei de medic. Codurile deontologice. Principii. Drepturile și obligațiile medicului.	Prezentarea interactivă.	2 ore
Cadrul legislativ de organizare al Colegiului Medicilor din România. Procedura jurisdicțională disciplinară în fața Colegiului Medicilor din România. Procedura administrativă prealabilă de stabilire a cazurilor de malpraxis	Prezentarea interactivă.	2 ore
Competența instanțelor judecătorești în acțiunile întemeiate pe dispozițiile Legii nr 95/2006. Sarcina probei și mijloace de probă. Aspecte procedurale în cazurile de malpraxis.	Prezentarea interactivă.	2 ore
Incompatibilități, conflicte de interese și interdicții privind cadrele medicale	Prezentarea interactivă.	1 oră
Răspunderea disciplinară a personalului medical	Prezentarea interactivă.	1 oră

Răspunderea penală a personalului medical. Pacientul și drepturile pacientului	Prezentarea interactivă.	1 oră
Cadrul legislativ privind spitalele, cabinetele medicale, Casa Națională de Asigurări de Sănătate, asistența medicală primară.	Prezentarea interactivă.	1 oră
Bibliografie		
<ul style="list-style-type: none"> - Terbancea M., Scripcaru G., Coordonatele deontologice ale actului medical, Ed. Medicală, Bucuresti, 1989. - Callin R. M., Malpraxis. Raspunderea personalului medical si a furnizorului de servicii medicale, ediția a II-a, Ed. Hamangiu, București, 2016 - Năsui G.A., Malpraxisul medical. Particularitățile răspunderii civile medicale. Jurisprudență internă. Malpraxisul profesiilor liberale, ediția a II-a, Ed. Universul Juridic, 2016 - Legea nr. 95/2006 privind reforma în sanatate - Legea nr. 306/2004 privind exercitarea profesiei de medic, organziarea si functionarea Colegiului Medicilor din Romania - Ordonanta 124/1998 privind organziarea si functionarea cabinetelor medicale - Legea nr. 307/2004 privind exercitarea profesiei de asistent medical si a profesiei de moasa, precum si organizarea si fucntionarea Ordinului Asistentilor Medicali si Moaselor din Romania - Directiva 2005/36/CE privind recunoasterea calificarilor profesionale - Jurisprudenta instantelor nationale specifica temei - Jurisprudenta CEDO si CJUE specifica temei 		
8.2.Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
Analiză privind condițiile de exercitare a profesiei de medic în România și în Uniunea Europeană.	Expozitivă, interactivă, studii de caz	2 ore
Codurile deontologice. Principii. Drepturile și obligațiile medicului	Expozitiva, interactiva	2 ore
Aspecte particulare in stabilirea cazurilor de malpraxis medical	Expozitivă, interactivă, studii de caz	4 ore
Situatii in care s-a retinut existenta unui caz de malpraxis. Angajarea raspunderii medicului pentru fapta proprie si/sau a unitatii medicale pentru fapta altuia	Expozitivă, interactivă, studii de caz	4 ore
Răspunderea unității medicale pentru fapta proprie. Jurisprudenta	Expozitivă, interactivă, studii de caz	4 ore
Răspunderea disciplinară a personalului medical. Jurisprudenta.	Expozitivă, interactivă, studii de caz	4 ore
Raspunderea penala a personalului medical. Jurisprudenta CEDO		4 ore
Bibliografie		
<ul style="list-style-type: none"> - Duțescu B., Etica profesiunii medicale, Ed. Didactică si Pedagogică, Bucuresti, 1980; - Vida-Simiti I., Răspunderea civilă a medicului, Ed. Hamangiu, București 2013; - Noul Cod civil - Jurisprudenta CEDO 		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este orientat potrivit cerințelor pieței muncii în domeniul juridic, avându-se în vedere, cu precădere, problemele ivite in procesul de aplicare și interpretare a legii in materia dreptului medical.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Prezentare orală pe baza unui proiect scris elaborat pe parcursul semestrului	Prezentarea orală a proiectului scris	70%

10.5 Seminar/laborator	Participare activă la seminarii	Evaluare cunoștințe și abilități practice	20%
	Se acordă din oficiu 1 punct		10%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea coordonatelor fundamentale ale organizării și funcționării sistemului medical • Cunoștințe de bază despre cazurile de malpraxis și procedurile incidente • Cunoștințe de bază despre drepturile pacientului 			

Data completării
28.09.2023

Semnătura titularului de curs
Lector univ.dr.Manuela Sîrbu

Semnătura titularului de seminar
Lector univ.dr.Manuela Sîrbu

Data avizării de departament

29.09.2023

Semnătura directorului de departament

Lector univ. Dr. Bogdan Vîrjan

FIȘA DISCIPLINEI

1.Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA TITU MAIORESCU BUCUREȘTI
1.2 Facultatea/Departamentul	FACULTATEA DE DREPT
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE DREPT PUBLIC
1.4 Domeniul de studii	DREPT
1.5 Ciclul de studii	MASTER
1.6 Programul de studii/Calificarea	DREPT MEDICAL

2.Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Etica si integritate academica						
Codul disciplinei	D.U.E.1.2.10						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf.univ.dr.Bogdan David						
2.3 Titularul activităților de seminar	-						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	II	2.6 Tipul de evaluare	C2	2.7 Regimul disciplinei	DO

3.Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	1	din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	-
3.4 Total ore din planul de învățământ	12	din care: 3.5 curs	12	3.6 seminar/laborator	-
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					25
Tutoriat					-
Examinări					3
Alte activități					-
3.7 Total ore studiu individual					88
3.9 Total ore pe semestru (3.4. + 3.7)					100
3.10 Numărul de credite					4

4.Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	-
4.2 de competențe	-

5.Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	Dacă la nivelul UTM sau conform legislației în vigoare se decide implementarea sistemului mixt sau sistemului online, activitatea didactica de învățare predare(curs) se va desfasura conform regulilor pe platforma Microsoft Teams utilizandu-se toate mijloacele tehnice existente pe aceasta. Desfășurarea în format fizic a activităților didactice specifice activităților de învățare predare(curs) se desfasoara in sali care dispun de echipamente moderne de predare.
5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	

6.Competențe specifice acumulate

David

Competențe profesionale	<p>CP1. Înțelegerea și asimilarea normelor și principiilor referitoare la etica profesională și integritatea academiă în domeniul juridic, precum și în domeniul cercetării științifice, drepturile de autor și evitarea plagiatului.</p> <p>CP2. Înțelegerea conținutului noțiunii de etică și integritate academică cu privire specială în domeniul profesiilor juridice.</p> <p>CP3. Acumularea de cunoștințe referitoare la redactarea textelor științifice specifice diverselor genuri academice în concordanță cu principiile eticii cercetării și cu regulile și bunele practici constituite.</p> <p>CP4. Cunoașterea și asimilarea regulilor de scriere academică specifice diverselor categorii de documente academice (referat științific, articol publicație științifică, proiect de cercetare, lucrare de licență, dizertație și doctorat, prezentare multimedia), precum și a documentelor suport (curriculum vitae, scrisoare de intenție).</p>
Competențe transversale	<p>CT1. Operarea și transpunerea prevederilor din codurile etice și profesionale din domeniile profesiilor juridice</p> <p>CT2. Dezvoltarea competențelor de realizare a unei cercetări și de redactare a produselor academice la standarde ridicate de calitate</p> <p>CT2. Utilizarea corectă și legală a surselor de documentare în conceperea produsului academic.</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> Dobândirea de către masteranzi a regulilor și bunelor practici relativ la principiile eticii și integrității academice în materie juridică.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> Transpunerea în conduite specifice a cerințelor eticii și integrității academice. Dezvoltarea abilităților de redactare de texte academice specifice activităților profesionale juridice.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Curs introductiv: prezentarea importanței cursului, precum și a tematicii esențiale ce urmează a fi abordată	Prelegere Dezbateri	1 ora
2. Valori etice fundamentale. Noțiunile de etică și integritate academică. Obiectul și funcțiile eticii. Tipuri de etică. Particularități în domeniul juridic.	Prelegere Dezbateri	1 ora
3. Etica universitară. Codurile de etică universitare.	Prelegere Dezbateri	1 ora
4. Integritatea academică, noțiune, principiile integrității academice.	Prelegere Dezbateri	1 ora
5. Integritatea în mediul academic.	Prelegere Dezbateri	1 ora
6. Principii în analizarea plagiatului; tipuri de plagiat.	Prelegere Dezbateri	1 ora
7. Tipuri de produse academice. Referatul științific și Proiectul de cercetare (lucrarea de cercetare);	Prelegere Dezbateri	1 ora
8. Corupția și anticorupția în mediul academic.	Prelegere Dezbateri	1 ora
9. Etica în profesiile judiciare. Etica profesiei de magistrat.	Prelegere Dezbateri	1 ora
10. Etica profesiei de avocat.	Prelegere Dezbateri	1 ora

11.	Etica în celelalte profesii juridice; etica profesiei de magistrat asistent, grefier, consilier de probațiune, notar, executor judecătoresc, consilier juridic.	Prelegere Dezbatere	1 ora
12.	Etica în cercetarea medicală.	Prelegere Dezbatere	1 ora

Bibliografie:

(I) Doctrină

1. DUMBRAVĂ PERJU D., *Culpa medicală și malpraxisul medical*. Note de curs, Editura Pro Universitaria, 2023;
2. PENA A., *Malpraxis medical. Jurisprudență națională și europeană*, Editura Universul Juridic, 2023;
3. DIACONITA V., *Răspunderea în cazuri de malpraxis medical*, Editura Solomon, 2022;
4. TĂNASE A. D., *Răspunderea civilă pentru malpraxisul medical*, Editura Universul Juridic, 2023;
5. SERBAN I., *Malpraxis*, Editura Letras, 2021;
6. GÂNJU T., *Discurs despre morală*, Editura Junimea, Iași, 1981;
7. TUDOSESCU I., *Acțiunea socială eficientă*, Editura Fundației România de Măine, București, 2000;
8. ANDREI P., *Filosofia valorii*, Editura Polirom Iași; Fundația Academică "Petre Andrei", Iași, 1997;
9. DINU M. P., *De ce etica și integritatea contează*, Revista profesorului, Colegiul „Tudor Vianu”, 2015;
10. DEACONU, Șt., *Metodologie juridică, Curs practic pentru studenți*, ediția a 3-a, Editura Hamangiu, București, 2013.
11. DESBOIS, H.M., *Les droit d'auteur en France*, Dalloz, 1978.
12. DRIMBA, O., *Istoria culturii și civilizației*, vol. I, ediție definitivă, Editura Saeculum I.O. și Editura Vestala, București, 2001.
13. FLOREA, B., *Reflecții privind plagiatul (II)*, în R.R.D.P.I. nr. 2/2017.
14. GEORGESCU, Șt., *Filosofia dreptului. O istorie a ideilor din ultimii 2.500 de ani*, ediția a 2-a, Editura All Beck, București, 2001.
15. GHEORGHIU, Gh., *Criteriul originalității operelor protejate prin drept de autor*, în RRDPI nr. 2/2016.
16. GHIGHECI, C., *Etica profesiilor juridice*, Editura Hamangiu, București, 2017.
17. HEGEL, G.W.F., *Critica rațiunii pure*, Editura IRI, București, 1994.
18. LENGAND, P., *Introducere în educația permanentă*, Editura Didactică și Pedagogică, vol. II, 1973.
19. LUNTRARU, L.B., *Răspunderea civilă pentru malpraxisul profesional*, Editura Universul Juridic, București, 2018.
20. KANT, Imm., *Introducere în teoria virtuții*, în vol. *Metafizica moravurilor*, Editura Științifică, București, 1991.
21. MIHAI, GH., *Fundamentele dreptului. Argumentare și interpretare în drept*, Editura Lumina Lex, București.
22. MOARCĂȘ, C.A., *Despre universități și autonomia universitară*, în RDP nr. 3/2017.
23. NEAGA, D.E., *Cartea studenților – Cum să îți îmbogățești abilitățile de învățare*, Editura Pro Universitaria, București, 2013.
24. BELLU, N., *Sensul esteticului și viața morală*, Editura Paideia, Colecția Paideia Științe – Seria ETICĂ, București, 1999.
25. POPA, N., MIHĂILESCU, I., EREMIA, M., *Sociologie juridică*, Editura Universității din București, București, 1997.
26. POTINCU, C., POTINCU, L., *Etica în afaceri și responsabilitatea socială corporatistă. Interferențe economice și juridice*, Editura C.H. Beck, București, 2014.
27. PRAHOVEANU, V., în I. COPOERU, N. SZABO (coord.), *Etică și cultură profesională*, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2008.
28. RĂDULESCU, Șt.M., *Metodologia cercetării științifice. Elaborarea lucrărilor de licență, masterat, doctorat*, ediția a II-a, Editura Didactică și Pedagogică R.A., București, 2011.
29. RAD, I., *Cum se scrie un text științific. Disciplinele umaniste*, Editura Polirom, București, 2017.
30. ROȘ, V., LIVĂDARIU, A., *Controversata problemă a protecției ideilor în dreptul român*, în R.R.D.P.I. nr. 2/2017.
31. ROȘ, V., LIVĂDARIU, A., *Condiția originalității în operele științifice*, în RRDPI nr. 2/2014.
32. SPINOZA, B., *Etica*, Editura Științifică, București, 1957.
33. TOMESCU, M., *Deontologia funcționarului public*, ediția a IV-a revăzută și adăugită, Editura Pro Universitaria, București, 2016.
34. CRAIOVAN, I., *Metodologia juridică*, Editura Universul Juridic, București, 2005.
35. CRAIOVAN, I., *Prin labirintul juridic*, Editura Universul Juridic, București, 2009.
36. COZMA, C., MĂGURIANU L., în PIVNICERU, M.M, LUCA, C. (coord), *Deontologia profesiei de magistrat. Repere contemporane*, Editura Hamangiu, București.
37. DURAC L., *Etică și integritate academică*, Suport de curs, 2021-2022;
38. SOCACIU E., VICĂ C., MIHALOV E., GIBEA T., MUREȘAN V., CONSTANTINESCU M., *Etică și integritate academică*, Ed. Universității din București, 2018;
39. CEPRAGA L., *Etică și comunicare*, Suport de curs, Ed. ASEM, Chișinău, 2014;
40. LUNGU V., *Etică profesională – Suport de curs*, Chișinău, 2011;
41. GRUBER G., *Etica academică și elementele de didactică a acesteia*, Ed, Unicersitară, București, 2019;
42. PAPADIMA L., coord. (2017). *Deontologie academică. Curriculum cadru*, București, 2017;
43. *Principiile de la Bangalore*;
44. DIMMOCK M, FISCHER A., *Kantian Ethics. In Ethics for A-Level*, Cambridge, UK:2017;

(II) Legislație

1. Legea nr. 163/2015 privind standardizarea națională, publicată în M. Of. nr. 470 din 03 iulie 2015.
2. Legea nr. 206/2004 privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea-tehnologică și inovare, publicată în M. Of. nr. 505 din 04.06.2004, cu ultima modificare prin O.G. nr. 2/2016, publicată în M. Of. nr. 51 din 21.01.2016, aprobată prin Legea nr. 178/2016.
3. Legea nr. 319/2003 privind Statutul personalului de cercetare-dezvoltare, publicată în M. Of. nr. 530 din 23.07.2003, cu ultima modificare prin Legea nr. 69/2018, publicată în M. Of. nr. 245 din 20.03.2018.
4. Legea nr. 205/2000 pentru ratificarea tratatului OMPI, privind dreptul de autor, adoptat la Geneva la 20 decembrie 1996, publicată în M. Of. nr. 609 din 27.11.2000.
5. Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, publicată în M. Of. nr. 60 din data de 26.03.1996, cu ultimele modificări prin Legea nr. 74/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, republicată în M. Of. nr. 489 din 14.06.2018.
6. O.G. nr. 57/2002 privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, publicată în M. Of. nr. 643 din 30 august 2002, cu ultima modificare prin O.U.G. nr. 108/2017 (...), publicată în M. Of. nr. 1018 din 22 decembrie 2017.
7. H.G. nr. 13/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Cercetării și Inovării, publicată în M. Of. nr. 44 din 16 ianuarie 2017.
8. H.G. nr. 26/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației Naționale, publicată în M. Of. nr. 51 din 18.01.2017.
9. H.G. nr. 457/2011 privind Metodologia cadru de concurs pentru ocuparea posturilor didactice și de cercetare vacante din învățământul superior, publicată în M. Of. nr. 371 din 26.05.2011, cu modificările și completările ulterioare.
10. H.G. nr. 1062/2011 privind evaluarea și clasificarea în vederea certificării instituțiilor, publicată în M. Of. nr. 804 din 14.11.2011.
11. Ordinul MENCS nr. 3485/2016 privind lista programelor recunoscute de Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare și utilizate la nivelul instituțiilor de învățământ superior organizatoare de studii universitare de doctorat și al Academiei Române, în vederea stabilirii gradului de similitudine pentru lucrările științifice, publicat în M. Of. nr. 248 din 04.04.2016.
12. Ordinul MECTS nr. 5381/2016 pentru modificarea Regulamentului de organizare și funcționare CNATDCU aprobat prin Ordinul ministrului educației naționale și cercetării științifice nr. 3482/2016, publicat în M. Of. nr. 788 din 07.10.2016.
13. Ordinul ministrului educației și cercetării științifice nr. 6085/2018, publicat în M. Of. nr. 1036 din 22.12.2016.
14. Ordinul nr. 6129/2016 al ministrului educației și cercetării științifice, publicat în M. Of. nr. 123 din 15 februarie 2017.
15. Ordinul MECTS nr. 3121/2015 cu privire la obținerea atestatalui de abilitare, publicat în M. Of. nr. 107 din 10.02.2015.
16. Ordinul MEN nr. 5144/2013 privind adoptarea Strategiei anticorupție în educație, publicat în M. Of. nr. 714 din 20.11.2013.
17. Regulamentul (U.E) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogarea Directivei 95/46/CE.
18. Regulamentul (U.E) nr. 1025/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2002 privind standardizarea europeană.
19. Directiva 2009/24/CE privind protecția juridică a programelor pentru calculator.
20. Directiva 96/9/CE privind protecția juridică a bazelor de date..
21. Declarația de la Singapore privind integritatea cercetării.
22. Carta europeană a cercetătorului.
23. Concluziile Consiliului Uniunii Europene asupra integrității cercetării.

(III) Jurisprudență

1. Curtea Constituțională a României, Decizia nr. 624 din 26 octombrie 2016, publicată în M. Of. nr. 937 din 22.11. 2016.
2. Hotărârea nr. 724 din 13.10.2015, Secția pentru judecători a CSM, publicată pe <http://integritate.ifep.ro/jurisprudenra.html>, ultima vizualizarea la 9 decembrie 2016, http://www.ubbcluj.ro/ro/despre/organizare/files/etica/Codul_Etic_al_UBB.pdf, accesat la data de 16.03.2018.
3. Fostul Tribunal Ilfov, Audiența de la 22 decembrie 1911 (în cauza Eraclie Sterian și Leon Alcalay, pe de o parte, și F. Grunfeld, pe de altă parte), în Dreptul nr. 40/1912.

(IV) Pagini internet

1. <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14853-2015-INIT/en/pdf>
2. <http://cnatdca.ro/>
3. <https://edu.ro/sistem-national-cercetare>
4. http://aracis.ro/fileadmin/ARACIS/Legislatie_-_Proceduri/2017/Codul_de_Etica_aprobat_in_28_septembrie_2017.pdf
5. <https://integritate.eu>
6. http://alpaconference.ro/declaratie_etica_malpraxis.pdf

Frege

7. <http://bmi.ro/articles/2008/11/04/rezolvarea-cazurilor-de-malpraxis-%C3%AEn-cercetarea-%C5%9Ftiin%C5%A3ific%C4%83>
8. <http://osim.ro>
9. <http://orda.ro>
10. <http://tezedoctorat.ro/sites/default/files/Raport%20verificare%20antiplagiat.pdf>
11. <https://ec.europa.eu>
12. http://pe.forhe.ro/sites/default/files/metodologie_etica_consultare.pdf

8.2 Seminar/laborator

Metode de predare

Observații

Bibliografie:

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este în acord cu așteptările mediului academic, precum și ale societății în ansamblu privind pregătirea specialiștilor din mediul juridic în sensul asimilării valorilor eticii și integrității academice, precum și pentru elaborarea de produse academice substanțiale și în acord cu exigențele respectării imperativelor legale și etice ale cercetării științifice.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Examen	Evaluare orală	90%
10.5 Seminar/laborator		-	-

Se acordă din oficiu 1 punct

10.6 Standard minim de performanță:
Cerințe minime pentru nota 5,00 (cinci)

- Cunoașterea metodelor de utilizare a surselor în produsele academice și de evitare a plagiatului.
- Cunoașterea diferitelor sisteme de citare și utilizarea adecvată a acestora.
- Structurarea și redactarea conform standardelor consacrate a unei lucrări de cercetare.

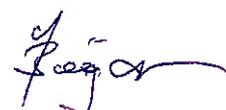
Data completării
28.09.2023

Semnătura titularului de curs

Conf.univ.dr.Bogdan David

Data avizării în departament
29.09.2023

Semnătura directorului departamentului
Lector univ.dr. Bogdan Virjan

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA TITU MAIORESCU-BUCUREȘTI
1.2 Facultatea/Departamentul	FACULTATEA DE DREPT
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE DREPT PUBLIC
1.4 Domeniul de studii	DREPT
1.5 Ciclul de studii	MASTER
1.6 Programul de studii/Calificarea	DREPT MEDICAL

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	POLITICI PUBLICE SI SISTEME DE SANATATE						
Codul disciplinei	D.M.1.2.11.						
2.2 Titularul activităților de curs	Lector univ.dr Manuela Sarbu						
2.3 Titularul activităților de seminar							
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	I	2.6 Tipul de evaluare	E1	2.7 Regimul disciplinei	DO

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	1	din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	-
3.4 Total ore din planul de învățământ	12	din care: 3.5 curs	12	3.6 seminar/laborator	-
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					25
Tutoriat					-
Examinări					3
Alte activități					-
3.7 Total ore studiu individual					88
3.9 Total ore pe semestru (3.4. + 3.7)					100
3.10 Numărul de credite					4

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	
4.2 de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	In condițiile desfășurării activităților didactice în mediul online, cursul se desfășoară pe platforma Teams. In condițiile desfășurării activităților didactice cu prezența fizică, cursul se desfășoară în sala de curs dotată cu videoproiector.
5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	In condițiile desfășurării activităților didactice în mediul online, seminarul se desfășoară pe platforma Teams. In condițiile desfășurării activităților didactice cu prezența fizică, seminarul se desfășoară în sala de seminar dotată cu videoproiector.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	CP1. Cunoașterea legislației în domeniul sănătății publice la nivel național și european; CP2. Utilizarea cunoștințelor dobândite în domeniul sănătății în vederea explicării și interpretării acestora; CP3. Realizarea conexiunii dintre reglementările naționale, europene și internaționale în domeniul sănătății publice;
-------------------------	--

	CP4. Identificarea actorilor implicați în realizarea și punerea în practică a strategiei naționale de sănătate; CP5. Elaborarea de proiecte profesionale în vederea stabilirii priorităților reale din sistemul sanitar pe baza evaluărilor nevoilor sociale cu scopul identificării opțiunilor existente.
Competențe transversale	CT1. Executarea unor sarcini profesionale complexe, în condiții de autonomie și de independență profesională; CT2. Asumarea de responsabilități în vederea elaborării proiectelor de grup; CT3. Identificarea nevoilor de formare și analiza reflexivă a propriei activități profesionale

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cunoașterea și însușirea legislației în domeniul sănătății publice raportat la normele europene și internaționale
7.2 Obiectivele specifice	Evaluarea nevoilor de sănătate a populației, a factorilor implicați și prioritizarea nevoilor acestora; Elaborarea de concepte și metode adecvate privind asistența socială și îngrijirea sănătății populației.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Politici publice în sănătate. Concept. Principii aplicabile. Asigurarea caracterului durabil al sistemelor de sănătate ale Europei.	Prezentarea interactivă.	2 ore
Reglementări naționale cu privire la sistemul de sănătate. Actori implicați în realizarea și punerea în practică a strategiei naționale de sănătate.	Prezentarea interactivă.	1 ora
Politica Uniunii Europene în domeniul sănătății publice cu respectarea dispozițiilor din TFUE și a competențelor specifice	Prezentarea interactivă.	1 ora
Politica UE implementată prin intermediul strategiei în domeniul sănătății. Fondul social european Plus, Fondul european de dezvoltare regională, Mecanismul de protecție civilă al Uniunii, Programul Europa digitală.	Prezentarea interactivă.	1 ora
Prevenirea și combaterea bolilor. Prioritățile Comisiei în materie de sănătate publică.	Prezentarea interactivă.	1 ora
Combaterea amenințărilor transfrontaliere grave pentru sănătate. Programe UE în domeniu.	Prezentarea interactivă.	1 ora
Cooperarea Comisiei Europene cu Organizația Mondială a Sănătății în implementarea politicilor de sănătate.	Prezentarea interactivă.	1 ora
Comisia Europeană, autoritățile naționale și Agenția Europeană pentru Medicamente. Strategia Organizațională a ANMDM 2018-2020	Prezentarea interactivă.	1 ora
Drepturile pacienților în cadrul asistenței transfrontaliere. Siguranța pacienților și calitatea asistenței medicale în sistemele de sănătate publică ale UE.	Prezentare interactivă	1 ora
Programul european "Orizont" în domeniul cercetării și inovării.	Prezentare interactivă	2 ore
Bibliografie		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Programul UE pentru sănătate 2021-2027 2. Strategia organizațională a Agenției Naționale a Medicamentului și a Dispozitivelor Medicale 2018-2020; 3. Concluziile Consiliului privind vaccinările ca instrumente eficiente în domeniul sănătății publice 2014/C 438/04 4. Regulamentul CE nr. 851/2004 al Parlamentului European și al Consiliului de creare a unui Centru European de prevenire și control al bolilor; 5. Propunere de Directivă a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește o mai bună asigurare a respectării normelor UE de protecție a consumatorilor și modernizarea acestor norme 		

6. Recomandarea Consiliului din 9 iunie 2009 privind siguranța pacienților, inclusive prevenirea și controlul infecțiilor asociate asistenței medicale 2009/C151/01
7. Regulamentul UE nr. 282/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 privind instituirea celui de-al treilea program de acțiune a Uniunii în domeniul sănătății 2014-2020;
8. Directiva 2011/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind aplicarea drepturilor pacienților în cadrul asistenței medicale transfrontaliere;
9. Legea 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății cu modificările și completările ulterioare;
10. Statutul Casei Naționale de Asigurări de Sănătate aprobat prin HG 972/2006 cu modificările și completările ulterioare;

8.2.Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
-----------------------	-------------------	------------

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este în concordanță cu ceea ce se face în alte centre universitare din țară și din străinătate, precum și cu solicitările pieței muncii.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	- răspunsurile la examen / verificare (evaluarea finală)	Evaluarea va consta în susținerea orală a proiectului scris.	70%
	- răspunsurile finale la lucrările practice de laborator		
10.5 Seminar/laborator	- testarea periodică prin lucrări de control / colocvii	Evaluarea orală va consta din prezentarea unui model de sistem sanitar la alegere cunoștințe pentru nota 5 descrierea modului de organizare a acestuia și a fluxului financiar al acestuia cunoștințe pentru nota 10 recunoașterea modalităților de raționalizare a serviciilor practicate în sistemul respectiv propuneri de îmbunătățire a sistemului sanitar descris	20%
	- testarea continuă pe parcursul semestrului		
	Se acordă din oficiu 1 punct		

10.6 Standard minim de performanță

cunoștințe pentru nota 5

Data completării

28.09.2023

Semnătura titularului de curs
Lector univ. dr Manuela Sirbu

Semnătura titularului de seminar
Lector univ. dr Manuela Sirbu

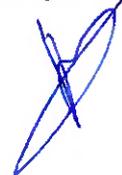

Data avizării de departament

29.09.2023

Semnătura directorului de departament

Lector univ. Dr. Bogdan Virjan

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA TITU MAIORESCU BUCUREȘTI
1.2 Facultatea/Departamentul	FACULTATEA DE DREPT
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE DREPT PUBLIC
1.4 Domeniul de studii	DREPT
1.5 Ciclu de studii	MASTER
1.6 Programul de studii/Calificarea	DREPT MEDICAL

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Dreptul tehnologiei informației (op)						
Codul disciplinei	D.A.1.2.12						
2.2 Titularul activităților de curs	Dr. Andrei Eusebiu Săvescu						
2.3 Titularul activităților de seminar	-						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	II	2.6 Tipul de evaluare	C2	2.7 Regimul disciplinei	DOp

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	1	din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	-
3.4 Total ore din planul de învățământ	12	din care: 3.5 curs	12	3.6 seminar/laborator	-
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					25
Tutoriat					-
Examinări					3
Alte activități					-
3.7 Total ore studiu individual					88
3.9 Total ore pe semestru (3.4. + 3.7)					100
3.10 Numărul de credite					4

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Drept civil, drept comercial, drept penal, dreptul proprietății intelectuale
4.2 de competențe	Utilizare calculator PC

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	Dacă la nivelul UTM sau conform legislației în vigoare se decide implementarea sistemului mixt sau sistemului online, activitatea didactică de învățare (predare(curs) se va desfășura conform regulilor pe platforma Microsoft Teams utilizându-se toate mijloacele tehnice existente pe aceasta. Desfășurarea în format fizic a activităților didactice specifice activităților de învățare (predare(curs) se desfășoară în săli care dispun de echipamente moderne de predare.
5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	-

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale

CP1. Utilizarea adecvată a conceptelor, teoriilor, paradigmatelor și metodologiilor din domeniul juridic. Explicarea și interpretarea normelor juridice naționale, a celor europene și a prevederilor internaționale prin utilizarea cunoștințelor însușite. Utilizarea limbajului juridic de specialitate pentru explicarea și interpretarea conceptelor și teoriilor specifice domeniului dreptului. Transmiterea de cunoștințe și formarea de abilități în domeniul dreptului tehnologiei informației, însușirea noțiunilor juridice esențiale, a principalelor orientări doctrinare și a modalităților de analiză a textelor juridice relevante în domeniul tehnologiei informației.

CP2. Aplicarea tehnicilor și instrumentelor specifice domeniului juridic. Definirea și clasificarea teoriilor, paradigmatelor și principiilor utilizate în studiul dreptului. Utilizarea conceptelor și teoriilor din domeniul juridic, pentru explicarea și interpretarea textelor de lege (normelor juridice) naționale, europene și internaționale. Explicarea surselor, metodelor de tratare și a tendințelor europene și mondiale în domeniul dreptului tehnologiei informației. Interpretarea normelor juridice din domeniul tehnologiei informației trebuie realizată utilizând metodele obișnuite de interpretare, dar luând în considerare tendințele tehnologice și orientările politice generale, având în vedere că interpretarea teleologică este adesea depășită de noile realități.

CP3. Aplicarea legislației românești, a legislației Uniunii Europene și a instrumentelor juridice internaționale. Identificarea normelor juridice din sistemul de drept românesc și european și a principalelor instrumente juridice internaționale. Explicarea și interpretarea normelor juridice naționale, a celor europene și a prevederilor internaționale prin utilizarea cunoștințelor însușite. Explicarea rolului transdisciplinar al dreptului tehnologiei informației și importanței rapidității în asimilarea noilor reglementări.

CP4. Interpretarea, corelarea și compararea instituțiilor juridice din dreptul național, dreptul european și dreptul altor state. Definirea conceptelor și analiza acestora, precum și a metodelor și teoriilor utilizate în interpretarea și compararea instituțiilor din dreptul național, dreptul european și dreptul altor state. Interpretarea raportului dintre instituțiile dreptului român și cele ale dreptului european și dreptului altor state prin utilizarea metodelor comparative și interpretative. Analiza și evaluarea problemelor principale și speciale în domeniul dreptului tehnologiei informației. Înțelegerea modului în care reglementările internaționale sunt transpuse în dreptul românesc și felului în care interpretarea reglementărilor naționale trebuie realizată cu luarea în considerare a reglementărilor și practicilor la nivel mondial, mai cu seamă în domeniile de avangardă, noi și inovatoare.

CP5. Aplicarea cunoștințelor necesare în culegerea datelor și informațiilor referitoare la o problemă de drept concretă. Identificarea surselor de informare în domeniul dreptului (legislației, doctrinei și jurisprudenței), aplicabile la o problemă de drept, inclusiv utilizarea bazelor de date juridice. Explicarea și interpretarea surselor de informare din domeniul dreptului (legislația, doctrina și jurisprudența), referitoare la o problemă de drept concretă. Asimilarea elementelor legislative de bază în domeniul activității comerciale online, muncii la distanță, rețelelor sociale, protecției datelor și litigiilor civile și penale specifice reglementărilor tehnologiei informației.

CP6. Utilizarea legislației în vigoare în analiza situațiilor juridice, în încadrarea lor corectă din punct de vedere juridic și în soluționarea lor. Identificarea corectă a reglementărilor legale și utilizarea raționamentelor juridice. Explicarea și interpretarea modului în care fenomenul juridic se intersectează

	cu situațiile de fapt (modul în care o situație de fapt dobândește semnificații în plan juridic). Consolidarea abilităților de cercetare și interpretare a noutăților legislative și evoluției jurisprudenței naționale în domeniul dreptului tehnologiei informației. Sesizarea potențialului litigios al situațiilor reglementate de normele specifice dreptului tehnologiei informației.
Competențe transversale	<p>CT.1. Realizarea sarcinilor profesionale în mod eficient și responsabil, cu respectarea regulilor deontologice specifice domeniului. Realizarea de analize cu privire la spețe relevante, cu surprinderea precisă și rapidă a elementelor esențiale.</p> <p>CT.2. Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă (cu elemente de interdisciplinaritate), cu respectarea palierele ierarhice. Realizare de proiecte de grup, cu împărțirea sarcinilor și confruntarea ideilor, pentru obținerea de rezultate ale analizei ușor de asimilat la nivelul comunității.</p> <p>CT.3. Conștientizarea nevoii de formare continuă; utilizarea eficientă a resurselor și tehnicilor de învățare, pentru dezvoltarea personală și profesională. Înțelegerea și practicarea studiului permanent, singura cale pentru menținerea competențelor la un nivel care să permit abordări practice eficiente. Actualizarea permanentă a surselor de informare juridică și parcurgerea lor constantă și atentă.</p>

7.Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cultivarea respectului și a deprinderilor de cercetare atentă a reglementărilor legale privitoare la tehnologia informației, care este un domeniu de reglementare foarte dinamic, probabil cel mai dinamic, din cauza progresului tehnic foarte accentuat în acest domeniu.
7.2 Obiectivele specifice	Asimilarea reglementărilor legale referitoare la cele mai importante domenii de utilizare a tehnologiei informației. Dezvoltarea abilităților de înțelegere rapidă a contextului juridic în care este utilizată tehnologia informației

8.Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
<p>1. Domeniul de reglementare</p> <ul style="list-style-type: none"> Necesitatea reglementării și soluțiile legale utilizate Sfera reglementării dreptului tehnologiei informației Specificul normelor dreptului tehnologiei informației Izvoare normative ale dreptului tehnologiei informației Istoricul reglementărilor 	Interactiv, Power Point, Internet Prelegere + Dezbateri	1 ora
<p>2. Activitatea comercială online</p> <ul style="list-style-type: none"> Încheierea contractelor la distanță prin mijloace electronice Modalități de plată online, furnizarea de servicii de plată, garanțiile plăților online Magazine online - structură, funcționare, reglementări legale aplicabile Personozii - luarea deciziilor comerciale asistată de software 	Interactiv, Power Point, Internet Prelegere + Dezbateri	1 ora

3. Norme uniforme și norme conflictuale aplicabile în activitatea comercială online	Interactiv, Power Point, Internet Prelegere + Dezbateri	1 ora
4. Contracte speciale <ul style="list-style-type: none"> Contractul de utilizare software Contractul de web-hosting Contracte de cloud pentru depozitare și aplicații Contracte online pentru utilități Contracte pentru bunuri imateriale 	Interactiv, Power Point, Internet Prelegere + Dezbateri	1 ora
5. Reglementări speciale <ul style="list-style-type: none"> Reglementarea operațiunilor pe piața de capital Reglementarea și mecanismul juridic de funcționare a licitațiilor online. Sistemul Electronic Colaborativ de Achiziții Publice Reglementarea și mecanismul juridic de funcționare a Registrului Național de Publicitate Mobilă Platforme colaborative de transport 	Interactiv, Power Point, Internet Prelegere + Dezbateri	1 ora
6. Blockchain, cryptocurrencies, și motoarelor de căutare <ul style="list-style-type: none"> Securizare juridică vs. securizare tehnică Reglementarea utilizării resurselor accesibile Dark web 	Interactiv, Power Point, Internet Prelegere + Dezbateri	1 ora
7. Utilizarea sistemelor informatice de către lucrători <ul style="list-style-type: none"> Munca la domiciliu Telemunca Evidența timpului de muncă Protecția datelor cu caracter personal la locul de muncă 	Interactiv, Power Point, Internet Prelegere + Dezbateri	1 ora
8. Regimul juridic general al platformelor de socializare <ul style="list-style-type: none"> Caracterul contractual al platformelor de socializare, analiza clauzelor și reglementărilor aplicabile Protecția drepturilor omului în cadrul platformelor de socializare Protecția datelor cu caracter personal în cadrul platformelor de socializare 	Interactiv, Power Point, Internet Prelegere + Dezbateri	1 ora
9. Drepturile de proprietate intelectuală online <ul style="list-style-type: none"> Regimul juridic al publicațiilor online Regimul juridic al domeniilor de internet 	Interactiv, Power Point, Internet Prelegere + Dezbateri	1 ora
10. Protecția datelor <ul style="list-style-type: none"> Reglementări aplicabile și cadrul general al protecției datelor cu caracter personal Reglementări aplicabile și cadrul general al protecției datelor fără caracter personal 	Interactiv, Power Point, Internet Prelegere + Dezbateri	1 ora
11. Litigii civile <ul style="list-style-type: none"> Reglementarea procesuală civilă - comunicarea prin mijloace electronice, forța probantă a înregistrărilor electronice Soluționarea online a litigiilor - soluții românești, europene și internaționale 	Interactiv, Power Point, Internet Prelegere + Dezbateri	1 ora
12. Litigii penale <ul style="list-style-type: none"> Infraacțiunile informatice - prezentare, descriere și probleme speciale în privința calificării juridice și dovedirii 	Interactiv, Power Point, Internet Prelegere + Dezbateri	1 ora
Bibliografie:		
<ol style="list-style-type: none"> Elena Lazăr, Nicolae Dragoș Costescu, <i>Dreptul european al internetului</i>, Ed. Hamangiu, București, 2021 Vasile Coman, <i>Infraacțiuni privind criminalitatea în cyberspațiu</i>, vol. I și II, Ed. Universul Juridic, București, 2020 		

3. Adrian Cristian Moise, *Dimensiunea criminologică a criminalității în cyberspațiu*, ed. 2, Ed. C.H. Beck, București, 2020
4. Nicolae Pană, *E-agera. Impactul noilor tehnologii asupra dezvoltării dreptului. Participarea electronică directă a cetățeanului la procesul legislativ*, Ed. Hamangiu, București, 2020
5. George Zlati, *Tratat de criminalitate informatică*, vol. I, Ed. Solomon, București, 2020
6. Paul C. V., Stănescu O., *Informatica juridică*, Ed. Titu Maiorescu, București, 2018
7. Andrei Săvescu (coord.), *Regulamentul general privind protecția datelor cu caracter personal. Comentarii și explicații*, Ed. Hamangiu, București, 2018
8. Simona Șandru, *Protecția datelor personale și viața privată*, Ed. Hamangiu, București, 2016
9. T. Paraschiv, V. Tănase, *Cibernetica juridica*, Ed. Titu Maiorescu, 2015
10. Mihaela Tudorache, *Contractul încheiat prin mijloace electronice*, Ed. C.H. Beck, București, 2013
11. Mihai Acsinte, *Dreptul societății informaționale. Comerț electronic. Răspunderea furnizorilor de servicii informatice*, Ed. Universul Juridic, București, 2012
12. Alain Strowel, *Când Google sfidează dreptul. Pleoarie pentru un internet transparent și de calitate*, Ed. Rosetti International, București, 2012
13. Ioana VasIU, Lucian VasIU, *Criminalitatea în cyberspațiu*, Ed. Universul Juridic, București, 2011
14. Marcel Ionel Bocșa, *Încheierea contractelor de comerț internațional prin mijloace electronice*, Ed. Universul Juridic, București, 2010
15. Alexandru Bleoancă, *Contractul în formă electronică*, Ed. Hamangiu, București, 2010
16. Popescu Alin, *Despre afacerile online și problemele lor juridice*, Ed. Universul Juridic, 2009
17. VasIU L., VasIU I., *Informatica juridică și drept informatic*, Ed. Alabastra, Cluj, 2007
18. VasIU I., *Criminalitatea informatică*, Ed. Nemira, București, 2007
19. Dobrinou Maxim, *Infrațiuni în domeniul informatic*, C.H.Beck, București, 2006
20. Dan Cimpoeru, *Dreptul internetului, ed. 2*, Ed. C.h. Beck, București, 2003

8.2 Seminar/laborator -	Metode de predare	Observații
Bibliografie:		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul programei disciplinei este în deplină concordanță cu cerințele mediului socio-economic.

10.Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Examen	Evaluare orală	90%
10.5 Seminar/laborator	Se acordă din oficiu 1 punct		
10.6 Standard minim de performanță: Cerințe minime pentru nota 5,00 (cinci)			
<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea reglementărilor legale esențiale în materia tehnologiei informației • Identificarea problemelor juridice care apar în spețe relevante pentru tehnologia informației • Identificarea și formularea soluțiilor juridice adecvate problemelor relevante 			

Data completării
29.09.2023

Semnătura titularului de curs

Dr. Andrei Eusebiu Săvescu

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament
30.09.2023

Semnătura directorului departamentului
Lector univ.dr.Bogdan Virjan